

Glasnik AMCA-FA

Glasilo Hrvatske udruge diplomiranih inženjera Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
Almae Matris Croaticae Alumni - Facultas Aedificandi

God. XIII, broj 1, 2014.

ISSN 1334-1030

TEMA BROJA
GF U BROJKAMA
ŽENE NA GRAĐEVINSKOM FAKULTETU

RAZGOVOR S POVODOM
PERNILLE STEENSGAARD

ALUMNUS GRAĐEVINSKOG FAKULTETA
MAKSOVIH STO GODINA

Poštovani alumni!

Početak godine sve nas je zadesila tužna vijest da nas je zauvijek napustio dugogodišnji predsjednik udruge AMCA-FA prof. emer. dr. sc. Veselin Simović. Iako smo svi vjerovali da će uspjeti dobiti i ovu posljednju bitku, to se nije dogodilo. Stalni upiti alumna o njegovom zdravlju s najljepšim željama za ozdravljenjem najbolji su pokazatelj koliko je značio mnogim ljudima i koliki je trag prof. Simović ostavio u sjećanjima svih svojih bivših studenata. U ovom broju se u ime svih nas, alumna Građevinskog fakulteta, od prof. Simovića oprašta alumnus Krešimir Fresl, koji mu je bio izuzetno blizak dugi niz godina i s kojim je bio povezan ne samo profesionalno, nego i prijateljski. Neka je vječna slava našem profesoru i nadasve velikom čovjeku!

Prošle godine je održan veliki Sabor AMAC/AMCA udruga, što je bila prilika za razmjenu iskustava i mišljenja, ali i dogovora o daljnjim aktivnostima u radu alumni udruga. Napis o tom događanju, koji se odvija jednom u četiri godine, donosi glavne naglaske vezanih za cijelu alumni zajednicu.

Na Građevinskom fakultetu rijetki su pojedinci, strani državljani, koji završavaju dodiplomski sveučilišni program na hrvatskom jeziku. U rubrici 'Razgovor s povodom' naći ćete razmišljanja bivše studentice Dankinje Pernille Steensgaard o tome što ju je dovelo u Hrvatsku, kako ocjenjuje studij na našem fakultetu, ali i njena zapažanja o razlikama između Danske i Hrvatske.

Građevinski fakultet je godinama slovio kao izrazito 'muški' fakultet. Danas o tome nitko više ne razmišlja na takav način. U temi ovog broja 'Žene na Građevinskom fakultetu' pročitajte kako se mijenjao naš fakultet tokom gotovo stogodišnjeg postojanja te kako su žene zauzimale sve značajnije mjesto u građevinskoj struci, gledano kroz statistiku studiranja i zapošljavanja na ovom fakultetu.

Nikad ne zaboravljamo istaknuti svestranosti naših pojedinih kolega, koji su uz svoje osnovno zanimanje diplomiranog inženjera ostavili trag i na nekim drugim poljima ljudskog djelovanja. Jedan od takvih pojedinaca je svakako i Maks Peč, alumnus našeg fakulteta, koji je nedavno proslavio stoti rođendan. Čestitajući mu ovaj značajan dan, donosimo napis s brojnim detaljima iz izuzetno bogatog života našeg bivšeg studenta.

Punih 11 godina na fakultetu je izlazio studentski list 'MTN'. Kako se ove godine obilježava 40 godina od izlaska prvog broja najdugovječnijeg studentskog glasila u povijesti fakulteta, u ovom broju možete se prisjetiti ovog lista, njegovih tvoraca iz nekoliko uzastopnih generacija studenata, u kojem je svoje radove objavljivalo i nekoliko današnjih profesora. Svakao je to bio list koji je ostavio traga u mnogim generacijama studenata te je tako zaslužio da se toga prisjetimo i u ovom alumni glasilu.

Uz redovite rubrike i ostale zanimljivosti vjerujem da ćete i ovaj broj pročitati sa zadovoljstvom i informirati se o značajnijim događanjima vezanim uz proteklo jednogodišnje razdoblje.

Vaš urednik

IZBORNA GODIŠNJA SKUPŠTINA UDRUGE AMCA-FA

Kao što je određeno statutom udruge AMCA-FA, svake dvije godine se organizira izborna godišnja skupština alumni udruge. Tako će se i ove godine birati novo rukovodstvo udruge: predsjednik, dva dopredsjednika, tajnik, blagajnik i članovi predsjedništva.

Pozivaju se svi zainteresirani alumni, članovi udruge, koji imaju volje i želje za rad u udruzi da pošalju svoje kandidature s kratkim životopisom na adresu tajnika:

Građevinski fakultet
Uduga AMCA-FA
Prof. dr. sc. Joško Krolo
Kačićeva 26
10000 Zagreb

ili na e-mail adresu:

krolo@grad.hr

najkasnije do petka 14. ožujka 2014.

TESTIRANJE JEDINSTVENE e-mail ADRESE ZA ALUMNE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Predsjedništvo Saveza AMAC-UZ provodi probno testiranje jedinstvene e-mail adrese alumna Sveučilišta u Zagrebu. Cilj je da svi alumni našeg sveučilišta dobiju stalnu e-mail adresu s jedinstvenom oznakom domene 'alumni.unizg.hr':

ime.prezime@alumni.unizg.hr

To bi bio jedan od načina vezivanja bivših studenata za svoje sveučilište, ali bi se time iskazivala i jedinstvenost i integriranost sveučilišta. Ova aktivnost je pokrenuta na poticaj predsjednika AMAC Alumni Fakulteta elektrotehnike i računarstva mr. sc. Srećka Seljana, koji je i zadužen da pripremi tehničke pretpostavke za realizaciju ovog projekta.

BROJČANO STANJE UDRUGE AMCA-FA

Udruga ima trenutno 798 člana te se i dalje ubraja među najbrojnije alumni udruge na Sveučilištu u Zagrebu. Pozivaju se članovi da ažuriraju promjenu osobnih podataka, prvenstveno kontakt adresu i e-mail adresu budući se svake godine vraća dio poštom poslanih 'Glasnika AMCA-FA'.

O aktivnostima Udruge AMCA-FA

Podvlačenje crte i ocjenjivanje postignutog nakon još jedne godine, koja je protekla, nije zahvalan posao. Posebno ne u jednoj alumni udruzi kao što je i naša AMCA-FA zbog mnogo razloga. Jedan svakako predstavlja okruženje, koje još uvijek nije prihvatilo alumni filozofiju na odgovarajući način. Drugi razlog su globalna kretanja, posebno teška ekonomska situacija, koja pred alumne postavlja druge prioritete zahtjeve izvan područja djelovanja alumni udruge.

Uspoređujući aktivnosti AMCA-FA s postignućima u drugim sličnim udrugama, a posebno u Predsjedništvu Saveza AMAC/AMCA udruga, moglo bi se zaključiti da možemo biti zadovoljni učinjenim. Međutim, osobno kao predsjednik udruge uvijek težim boljim rezultatima i ne mogu podijeliti zadovoljstvo postignutim.

U većini alumni udruga su aktivnosti usmjerene na način da se osigura 'mjesto dobre atmosfere i pomoći u uspostavljanju neformalnih mreža'. Međutim, to treba mijenjati da do izražaja dođu neke prave aktivnosti. Naša udruga je kroz svoju povijest pokretala upravo takve aktivnosti, koje su preuzimale i neke druge alumni udruge Sveučilišta u Zagrebu. Tako se i sada provodi višegodišnja aktivnost na dobivanju povratnih informacija o studiju od naših alumna iz prakse, što se još ne radi u drugim alumni udrugama, barem koliko je nama poznato. Njihova mišljenja i razmišljanja mogu biti vrijedan izvor informacija kad se krene u korekcije studijskih programa, za što je svakako došlo vrijeme i to ne samo na našem fakultetu.

Ipak, jedna od davno predviđenih aktivnosti alumni udruge koja bi obuhvatila poslodavce i naše bivše studente s oko petogodišnjim radnim iskustvom izostala je zbog slabog zapošljavanja mladih inženjera.

Tradicionalno pred godišnju skupštinu naše udruge izlazi novi broj Glasnika AMCA-FA, koji i ovaj put dolazi do vas s najnovijim vijestima iz alumni zajednice i našeg fakulteta. Vrijedno je reći da izlazimo već 14 godina i jedno smo od samo tri glasila alumni udruge na Sveučilištu u Zagrebu. Glasilo dobiva kontinuirano visoke ocjene u alumni zajednici, a ono što je pri tome vrlo važno, Glasnik AMCA-FA je svakako list sa prepoznatljivim identitetom kako u pogledu sadržaja, tako i vizuelno nakon prvih nekoliko brojeva.

Prošle godine održan je i veliki Sabor AMAC/AMCA udruga, koji se tradicionalno održava svake četvrte godine i na kojem se tada okupljaju predstavnici svih alumni udruge iz zemlje, ali i iz cijelog svijeta. Naša udruga je bila vrlo aktivno zastupljena na više načina unatoč toga što nismo imali svog predstavnika u Predsjedništvu u prošlom četverogodišnjem mandatu. To

je znak da je naša udruga cijenjena i u Savezu i među drugim alumnima.

Svake godine objavljuje se i naš prilog u godišnjacima Građevinskog fakulteta, pa je tako i ove godine objavljen pregled aktivnosti udruge AMCA-FA. Uz to, napravljen je i poseban naručeni tekst za izvanredno izdanje glasila Saveza AMAC/AMCA udruga, koje je posvećeno Saboru.

Udruga je aktivno i dalje pružala potporu u smislu umrežavanja alumna prilikom njihovih okupljanja ili kao pomoć u traženju nekadašnjih kolega. Upravo zahvaljujući podacima iz udruge AMCA-FA organizirano je vrlo brojno okupljanje generacije studenata iz 1973. godine, o čemu je objavljen članak i u ovom broju Glasnika.

Na nešto modificirani način, zbog izostanka mini-promocije novodiplomiranih studenata, pozivaju se naši bivši studenti da se uključe u rad udruge.

Udruga aktivno održava kontakte i s nekolicinom drugih alumni udruge iz zemlje i svijeta, što svakako pridonosi zajedništvu, ali i razmjeni iskustava. Sa žaljenjem ali i zadovoljstvom moram zaključiti da neke aktivnosti, koje su potekle od naše udruge, a koje mi nismo uspjeli realizirati iz opravdanih razloga, druge udruge su uspjele i na tome im čestitamo.

Istina je da naša alumni udruga ima i dalje svoju viziju u kojem se smjeru treba razvijati udruga. Međutim, za realizaciju tih zadaća, koje su sve zahtjevnije, potrebni su novi ljudi koji su spremni odvajati značajniji dio vremena za njihovo provođenje i etabliranje kao stalne djelatnosti. Nažalost, u našoj udruzi se gotovo ne može doći do takvih dobrovoljaca. Pokušat ćemo ponovno poraditi na animiranju posebice mlade i srednje generacije članova kako bismo ostvarili barem dio onoga što bi u narednom višegodišnjem razdoblju trebala biti aktivnost alumni udruge s jasnim interesom i na strani fakulteta i na strani alumna.

Jedna od aktivnosti, koja se svakim danom sve više nameće, jest pokušati zadržati bivše studente u Hrvatskoj da zemlja ne ostane bez visokoškolovalanog kadra u području graditeljstva. To je sigurno tema koju bi trebali razmotriti i naši bivši studenti, današnji poslodavci. S druge strane, potrebno je uložiti dodatne napore u očuvanju kontakata s onim alumnima, koji su ipak donijeli odluku odlaska u inozemstvo, privremeno ili trajno, kako se ne bi izgubili kontakti s njima.

Za nadati se je da će naredno razdoblje donijeti nove pozitivne pomake u radu udruge AMCA-FA.

Ivica Džeba, predsjednik AMCA-FA

IN MEMORIAM

prof. emer. dr. sc. VESELIN SIMOVIĆ (1930.-2104.)

Profesor Simović otišao je naglo i neočekivano.

I nakon što se, prije dvije godine, zbog bolesti i umora, povukao s mjesta urednika časopisa *Građevinar*, u svoj je kabinet dolazio gotovo svaki dan, često i subotom. Doduše, ne više u osam ili pola devet, nego oko jedanaest, ali i dalje smo se sastajali, krug suradnika i prijatelja. A onda, jednog četvrtka, krajem studenog, nije došao. Telefonom je javio da se ne osjeća najbolje, da se osjeća iscrpljeno i umorno; doći će za dan, dva... Ali, više se nismo vidjeli. Tek nekoliko razgovora telefonom. Kratkih, sve kraćih, a u sve tišem glasu osjećala se sve veća iscrpljenost.

Profesora Simovića upoznao sam prije tridesetak godina - u njegov sam kabinet prvi put ušao jedne subote prijepodne, na usmeni dio ispita iz Građevne statike. Njegova su predavanja uvijek bila jasna i sustavna, precizna i jezgrovita; kao predavač ostat će nedohvatljivim uzorom. Kažu da je već kao asistent bio "najtraženiji". Na našem fakultetu - u ono vrijeme na Građevinskom odjelu AGG fakulteta - počeo je raditi u prosincu 1959. godine kao asistent na predmetu Teorija konstrukcija (naziv je predmeta 1963. promijenjen u Građevna statika). Predavanja Građevne statike preuzeo je 1965. godine, a predavao ju je do umirovljenja. Nikada nije zbog neke druge obveze (a bio je i dekan našeg fakulteta i predsjednik Građevinskog instituta...) zapustio predavanja; štoviše, uvijek je odvajao sat ili dva neposredno prije predavanja za pripremu.

Docentom je postao 1966. godine na temelju habilitacijskog rada. Doktorat tehničkih znanosti stekao je 1969. godine razvivši izvorni postupak proračuna zidova s otvorima, što mu je donijelo Republičku nagradu Nikola Tesla za znanstveni rad 1973. godine, ali jednako mu je važno bilo to što je postupak godinama primjenjivan u proračunima visokih zgrada u bivšoj Jugoslaviji, pa i u inozemstvu - uvijek je naglašavao da rezultati znanstvenih istraživanja moraju biti primjenjivi u praksi. I sam je bio projektant niza konstrukcija, od kojih su neke, poput krovšta Koncertne dvorane Vatroslava Lisinskog ili tribina Dinamova stadiona, jedinstvene.

Od godine 1976. bio je redoviti profesor. Udžbenik statike određenih sistema izdao je 1988. godine, dok su bilješke s predavanja iz statike neodređenih sistema ostale, nažalost, samo u obliku skripata.

Profesor Simović bio je i najduže dekan našeg fakulteta od 1972. do 1979. kad je izabran za predsjednika GI-ja. U mirovinu je kao nastavnik otišao 1996. godine, "prepuštajući", kako je rekao, "svoje mjesto mlađima". No, "otišao" je samo s fakulteta, a i to ne zadugo: prepoznajući značenje i vrijednost njegova nastavnog i znanstvenog rada, Senat Sveučilišta u Zagrebu dodijelio mu je 2000. godine počasno zvanje professor emeritus.

Časopis *Građevinar* nastavio je uređivati s jednakom pomnjom i jednakim poletom. Urednikom je postao u srpnju 1975. godine. Može se reći da je u "pravu" mirovinu otišao tek krajem 2011. godine, kada je nakon trideset šest i pol godina prestao uređivati časopis. Uz časopis uređivao je i ediciju *Građevni godišnjak*, zbornike Sabora hrvatskih graditelja, monografije i udžbenike. Uredio je i opsežan *Leksikon građevinarstva*, izdan 2002. godine, a napisao je za njega i brojne natuknice. I ne samo to: pročitao je i s autorima raspravio i sve druge natuknice. Isto je tako pomno i kritički čitao sve članke - sve, ne samo one iz područja konstrukcija - koji su ponudeni za objavljivanje u *Građevinaru*. Njegovo shvaćanje uloge urednika, ali i njegov odnos prema znanosti i etici znanosti, jasno izražava činjenica da nakon što je postao urednikom, u časopisu *Građevinar* nije objavio niti jedan svoj rad.

O opsegu i bogatstvu znanstvenih i stručnih postignuća profesora Simovića mnogo govore i nagrade i odlikovanja koja je primio: već spomenuta Republička nagrada Nikola Tesla 1973., potom Orden rada sa crvenom zastavom za rad u Odboru UN-a za pomoć Crnoj Gori 1985., Nagrada za životno djelo Hrvatskog saveza građevinskih inženjera 1996., Nagrada grada Zagreba za znanstveni doprinos 2009., Nagrada Kolos za životno djelo Hrvatske komore inženjera građevinarstva 2011., Red Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića kojim ga je "za osobite zasluge u znanosti i izniman dugogodišnji publicistički, znanstveno-stručni i nastavni rad te uređivanje časopisa *Građevinar*" odlikovao predsjednik Josipović u lipnju 2011. te Orden crnogorske zastave drugog stepena kojim ga je u prosincu iste godine odlikovao predsjednik Crne Gore Filip Vujanović "za izuzetan doprinos očuvanju nacionalnog i kulturnog identiteta crnogorske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj kao i za dugogodišnji publicistički, naučno-stručni rad i efikasno upravljanje naučno-stručnim institucijama".

Svim bivšim studentima profesor Simović bio je veliki uzor, što je uvijek i iznova dokazivao svojim radom. Posebno u vrijeme kad mu se zdravlje ozbiljno narušilo, stalno su stizali upiti i dobre želje za brzi oporavak. Cijela naša alumni zajednica, kojoj je bio na čelu kao predsjednik AMCA-FA od 2000. do 2008., sjećat će se profesora Simovića jednako jasno kao što se on, koji je bio neiscrpan izvor uspomena o povijesti fakulteta, sjećao svojih profesora i kolega, suradnika i prijatelja, koji su otišli prije njega.

Krešimir Fresl

Prof. dr. sc. Vesna Dragčević

RIJEČ DEKANICE

U razvoju suradnje s gospodarstvom za Fakultet, uz ostale brojne aktivnosti, značajnu ulogu ima održavanje kontakata s našim alumnima, o čemu vrlo uspješno već niz godina brine Udruga diplomiranih inženjera Građevinskog fakulteta (AMCA-FA), koja je jedna od najaktivnijih na Sveučilištu u Zagrebu. O tome svjedoči i priznanje koje je, na Saboru Saveza AMAC/AMCA dodijeljeno u obliku plakete u bronci „za promicanje *alumni* filozofije na Sveučilištu u Zagrebu“ predsjedniku naše udruge prof. dr. sc. Ivici Džebi. Zato se sa zadovoljstvom odazivam pozivu da se u listu naše Udruge „Glasniku AMCA-FA“, osvrnem na postignuća u protekloj godini te planovima za budućnost.

Postupci vrednovanja Fakulteta nastavljani su i u 2013. godini. U 2012. godini, u skladu s nacionalnim propisima, Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) provela je postupak reakreditacije te je na temelju Akreditacijske preporuke Agencije Ministar znanosti, obrazovanja i sporta u studenome 2012. godine izdao Fakultetu na rok od 5 godina potvrdu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti uz zahtjev da se u roku od godine dana izradi Strateški program znanstvenih istraživanja koji je Fakultetsko vijeće na svojoj sjednici u rujnu 2013. godine i donijelo za razdoblje od 2013. do 2017. godine. Uvjetna jednogodišnja (do travnja 2013. godine) inozemna akreditacija studijskih programa preddiplomskog i diplomskog studija produljena je na pet godina do 30 rujna 2017. godine. Istu je provela njemačka akreditacijska agencija ASIIN. Ovim je studijskim programima dodijeljen i međunarodni certifikat EUR-ACE Label. To je veliko priznanje Fakultetu i velika pogodnost studentima, jer njihove diplome postaju automatski priznate u Europi i SAD-u, a akademski nazivi koje stječu studenti po završetku studija na engleskom jeziku glase *Bachelor of Science* i *Master of Science* i navode se u tekstu Dopunske isprave o studiju. Završen je postupak akreditacije laboratorija Zavoda za Tehničku mehaniku, koji je uz laboratorij Zavoda za materijale drugi takav na Fakultetu.

I u protekloj smo godini bili usmjereni prema podizanju kvalitete nastave. Sukladno mogućnostima nastavljene su aktivnosti vezane za razvoj i uvođenja novih nastavnih metoda, podupire se izdavanje nastavne literature, obnavlja knjižnični fond te radi na informatizaciji nastave.

Znanstvenoistraživački rad odvijao se osim u okviru poslijediplomskog studija i kroz 19 domaćih znanstvenoistraživačkih projekata koje je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta te međunarodnih projekata: 2 znanstveno-istraživačka FP7 projekta, 2 COST akcije, 2 CIP Eco – Innovation projekta iz programa za konkurentnost i inovacije i 2 projekta iz programa Intelligent Energy Europe. U organizaciji Fakulteta u protekloj je godini održano nekoliko skupova od šireg strukovnog i znanstvenog značenja te tri međunarodne konferencije 13th International Symposium on Water Management and Hydraulic Engineering (WMHE 2013), 27th IPMA World Congress i 11th International Conference Organization, Technology and Management in Construction (OTMC 2013).

Značajan je iskorak napravljen u resoru međunarodne suradnje uz već ranije pokrenute studije na engleskom jeziku, preddiplomskog sveučilišnog studija na engleskom jeziku *Undergraduate Study in Engineering*, čiji je nositelj Sveučilište u Zagrebu, a izvode ga, osim Građevinskog fakulteta, još četiri tehnička fakulteta našeg Sveučilišta te združenog doktorskog studija *Joint Doctoral Programme Geo-Engineering and Water Management* u kojem sudjeluju četiri sveučilišta: Technische Universität Graz, Univerza v Mariboru, Budapest University of Technology and Economics i Sveučilište u Zagrebu s kojeg taj studij zajedno organiziraju Građevinski, Rudarsko-geološko-naftni i Geotehnički fakultet i koji već ima prve upisane studente. Tako je još osnovan Ured za međunarodnu suradnju, izdaje se Glasnik, potpisano je pet i u pripremi su još tri ERASMUS+ sporazuma za razdoblje 2014. do 2020. godine po kojima će u razmjeni sudjelovati 48 studenata i 27 nastavnika, već drugu godinu angažiran je kao nositelj predmeta priznati inozemni nastavnik, a na Fakultetu imamo i prve dolazne studente, njih tri iz Portugala i Češke.

Naši su studenti postigli zapažene uspjehe kako u znanstvenoistraživačkom radu, za što su najbolji nagrađeni nagradama rektora i dekana, tako i na sveučilišnim sportskim natjecanjima. Redovito aktivno sudjeluju u predstavljanju Fakulteta na Smotri Sveučilišta. Za istaknuti je osvojeno drugo i šesto mjesto dviju ekipa Fakulteta na natjecanju Design and Construct 2013 koje uključuje projektiranje i izvedbu čelične konstrukcije.

Gospodarski su pokazatelji nepovoljni, što se snažno odražava na građevinarstvo, u čemu niti Fakultet nije pošteđen. Dodatno kontinuirano smanjenje financiranja iz proračuna, posebice se to odnosi na znanstvenoistraživačku djelatnost, te vrlo restriktivno zapošljavanje mladih, zabrinjava i otežava zadržavanje postignute kvalitete svih djelatnosti koje se odvijaju na Fakultetu te usporava napredovanje i razvoj Fakulteta time i njegovo bolje pozicioniranje u Europskom visokoobrazovnom prostoru. Motiviranost za rad, i u ovim otežanim uvjetima, svih djelatnika Fakulteta, a posebno nastavnika prema podizanju kvalitete svih aktivnosti koje se odvijaju na Fakultetu se ne smanjuje na čemu im svima veliko hvala.

SABOR AMAC / AMCA UDRUGA

U Zagrebu je 28. i 29. lipnja 2013. u auli rektorata Sveučilišta u Zagrebu održan Sabor AMAC/AMCA udruga Sveučilišta u Zagrebu. Sabor se održava u pravilu svake četvrte godine, a o njegovom značaju jasno govori i činjenica da je održan pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Ive Josipovića i gradonačelnika Grada Zagreba Milana Bandića, koji su kao *alumni* Sveučilišta u Zagrebu i nazočili prvom dijelu Sabora. Uz predstavnike gotovo svih *alumni* Domus udruga, bili su predstavnici i *alumni* Mundus udruga iz Njemačke, Francuske, Velike Britanije, Kanade, SAD-a i Australije.

Prvi dan održavanja Sabora bio je predviđen za radni dio. Nakon otvaranja Sabora uslijedili su pozdravni govori. Predsjednik Ivo Josipović je istaknuo da je Sveučilište u Zagrebu velika pokretačka snaga u društvu te da je danas, kad se sjećamo svih koji su pridonijeli ulasku Hrvatske u Europsku uniju, među njima velik broj ljudi sa Sveučilišta i onih koji su tome pridonijeli svojim akademskim radom.

Potom se prisutnima obratio gradonačelnik Milan Bandić istaknuvši da je znanstvena izvrsnost najbolje što imamo te da se na više mjesta trebaju čuti kranovi poput onih s Muzičke akademije, čija se nova zgrada dovršava na mjestu nekadašnje zgrade Ferimporta, a u neposrednom susjedstvu Rektorata Sveučilišta.

Pozdravni govor rektora Alekse Bjeliša

Rektor Sveučilišta u Zagrebu Aleksa Bjeliš pozdravio je sve prisutne upoznavši ih u kratkim crtama sa aktualnim stanjem na Sveučilištu te pozvao sve da zajedničkim snagama rade za dobrobit naše *Alma Mater*.

Radni dio Sabora nastavljen je izlaganjem predsjednice Saveza AMAC AMCA udruga Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Jasne Helene Mencer. Dajući izvješće o radu Predsjedništva AMAC Saveza za protekle četiri godine, istaknula je da su na zadnjem Saboru postavljeni realni ciljevi, koji su i ispunjeni. Naime, na temelju izvješća o radu Predsjedništva do 2009. godine napravljena je opća strategija djelovanja

Saveza i za sljedeće četverogodišnje razdoblje definirana kroz konkretne strateške ciljeve.

Ostvarena je osnovna logistika poput prostora za rad u sveučilišnom prostoru u Zvonimirovoj ulici te je zaposlena jedna osoba s polovicom radnog vremena, koja obavlja poslove tajnice u uredu AMAC-a. Predsjedništvo je posebnu pažnju posvećivalo informiranju članstva o radu Predsjedništva te je tako u protekle četiri godine izdalo sedam brojeva Glasnika kao i dvije posebne brošure: jednu o radu *alumni* udruga 2011. kao i brošuru za ovaj Sabor. Također

su web stranice Saveza osvježene novim informacijama, a one su dio također redizajniranih web stranica Sveučilišta.

Ostvaren je i strateški cilj povećanja broja *alumni* udruga na Sveučilištu – prvenstveno u zemlji. Održavana je stalna komunikacija s *alumni* udrugama, ali i s onim fakultetima, koji još uvijek nemaju svoje *alumni* udruge. Promicanje ideje o potrebi osnivanja *alumni* udruga na svim fakultetima rađeno je i preko Rektorskog kolegija i Senata.

Dugo postoji ideja o uvođenju nagrada i priznanja za zaslužne pojedince u *alumni* zajednici. Ova ideja je potekla od g. Nine Sydneya na saboru održanom 2004. godine, a ideja je ponovljena i pet godina kasnije. Ove godine je inaugurirana medalja i plaketa s likom Žarka Dolinara, jednog od najaktivnijih promicatelja *alumni* ideje u svijetu i u Hrvatskoj, koja će biti dodijeljena prvim zaslužnim članovima.

Također se dosta radilo na poticanju društvenih kontakata među alumnima uz poticanje filantropskog i donatorskog djelovanja. Konstatira se da su se aktivnosti po *alumni* udrugama svele na zanimljiva društvena događanja i *friend-raising*. Namjera je Saveza potaknuti da se *alumni* što više uključe i u Zakladu Sveučilišta u Zagrebu. U proteklom četverogodišnjem razdoblju održan je i jedan jako dobro posjećen okrugli stol na istu temu.

Na kraju prof. Mencer je zaključila kako smatra da je Predsjedništvo Saveza kao središnje savjetodavno tijelo ispunilo svoju misiju. Međutim, svjesna je da se teško hvata korak s višestoljetnom *alumni* tradicijom u nekim drugim zemljama. Promjena je moguća onom brzinom kojom je najsporiji sudionik može prihvatiti. Prepreka brzom rastu aktivnosti svakako je i teška gospodarska situacija u zemlji. Izražena je nada da će se kroz razgovore na okruglom stolu iznaći mogućnosti i daljnji smjerovi razvoja kao zalog uspjeha *alumni* Sveučilišta u Zagrebu, na našoj *Alma Mater*.

Priznanja zaslužnim alumnusima, medalje i plakete s likom Žarka Dolinara

Predsjednica Saveza AMAC/AMCA udruga
prof. dr. sc. Jasna Helena Mencer

Potom su uslijedile dodjele nagrada odnosno priznanja zaslužnim *alumnima*. Odličja je izradio student Akademije likovnih umjetnosti Nikola Vudrag. Medalju u bronci s likom Žarka Dolinara dobili su prof. emer. dr. sc. Zvonimir Šeparović i prof. emer. dr. sc. Branko Kunst za svoj svekoliki doprinos u pokretanju osnivanja *alumni* društava i u utemeljenju *alumni* filozofije na našim prostorima. Za promicanje *alumni* filozofije na Sveučilištu u Zagrebu dodijeljene su plakete u bronci s likom Žarka Dolinara Greti Pifat-Mrzljak (posthumno), Ivici Džebi (AMCA-FA) i Krinoslavu Kovačeviću (AMAC Savez) iz Hrvatske te Nini Sydneyu (AMAC-Australija) i Nikoli Demarinu (AMAC-Toronto) iz inozemstva. Nagrađenima je priznanja uručio rektor Aleksa Bjeliš.

Slijedilo je izlaganje Ivice Džebe o nazivu AMAC/AMCA, kratici mnogih *alumni* društava. Često se postavlja pitanje što je ispravno i što uopće znače ove kratice. U ovom broju "Glasnika AMCA-FA" može se pročitati cijeli članak.

Krunoslav Kovačević je u svom izlaganju pod nazivom 'Alumni – (neiskorištena) snaga Sveučilišta' ukazao koje sve aktivnosti mogu provoditi bivši studenti na korist svom sveučilištu, ukazujući na sve pozitivne primjere prvenstveno iz anglosaksonskog svijeta. Prvenstveno se to odnosi na aktivnosti fundraisinga, ali i upravljanja i praćenja akademskih karijera bivših studenata. Uz pregled aktivnosti AMAC Domus i AMAC Mundus udruga, na kraju je postavio pitanje je li se moglo učiniti više. Uzimajući u obzir sve olakotne okolnosti, zaključio je da treba raditi na jačem povezivanju *alumni*, fakulteta i Sveučilišta te

da *alumni* i u našim okvirima imaju znatne mogućnosti za dobar rad u budućnosti.

U nastavku je prorektorica Vesna Vašiček ukratko izvijestila o Zakladi Sveučilišta u Zagrebu od vremena kad je osnovana do današnjih dana. Istaknula je da je Zaklada osnovana kao bi zakladnom imovinom i prihodima koje stječe

Večer prije početka Sabora dio sudionika se okupio na zagrebačkom groblju Mirogoj te su posjetili posljednja počivališta istaknutih *alumna* Žarka Dolinara, Vladimira Preloga i Grete Pifat Mrzljak položivši vijence i zapalivši svijeće.

Početak rada Sabora obilježio je niz neugodnih iznenađenja tehničke prirode. Naime, kad su pristigli predsjednik Ivo Josipović i gradonačelnik Bandić bilo je predviđeno da se odsvira državna himna. Svi su ustali i čekali, a himna nikako nije počinjala. Predsjednica Saveza pozvala je prisutne da nastavimo s radom zbog obaveza uzvanika. Međutim, nakon otprilike sat vremena, kad su predsjednik i gradonačelnik već bili otišli, ni nakon drugog pokušaja nije se uspjela čuti himna. Tada je jedna od *alumna* iz publike sama zapjevala himnu, što su ostali sudionici prihvatili, te je tako cijela himna bila otpjevana od strane sudionika skupa.

Unatoč prisustvu mnogih medija na saboru, medijski je ovaj događaj bio slabo popraćen. Posebno se to odnosi na televizijske i tiskane medije. Naime, Sabor AMAC/AMCA udruga se održavao praktično dan odnosno dva prije ulaska Hrvatske u Europsku Uniju i sva je pažnja javnosti bila usmjerena na taj veliki događaj. Tako se održavanje Sabora nije uspjelo iskoristiti i za značajnije promicanje *alumni* filozofije. Vrijeme održavanja sabora se nije moglo pomaknuti. Oni se redovito održavaju uvijek u ovom terminu zbog toga što je to najpovoljnije razdoblje u godini za *alumne* iz svijeta, koji tom prilikom dolaze u Zagreb.

trajno pružala potpore općekorisnim infrastrukturnim, razvojnim i istraživačkim sveučilišnim projektima, kao i za financiranje studenata i nastavnika. Tu je jako važno filantropsko djelovanje u čemu vidi i značajnu ulogu *alumna*.

Pri završetku je projekt uvođenja jedinstvene e-mail adrese svih *alumna* Sveučilišta u Zagrebu. O pozitivnim stranama tog projekta kao i o načinima njegovog provođenja izvijestio je Srećko Seljan.

U poslijepodnevnom dijelu rada Sabora predstavljene su nove *alumni* udruge osnovane u razdoblju od prošlog sabora održanog 2009. godine do danas. Predstavili su ih njihovi predstavnici u kraćim obraćanjima prisutnima.

U nastavku su dvojica istaknutih *alumna* iz svijeta, koji su se u sredinama gdje žive (Kanada) imali prilike direktno upoznati s *alumni* djelatnostima, iznijeli neka svoja viđenja o suradnji AMAC Mundus udruga s matičnim sveučilištem. Naime, u vrijeme osnivanja AMAC Mundus udruga bilo je vrijeme stvaranja nove hrvatske države, i tu su ove udruge iz svijeta dale svoj veliki doprinos. Međutim, kasnije kao da je ponestalo ideja kako osnažiti tu suradnju. Prof. dr. sc. Ante Padjen, predsjednik AMAC-Quebec, naveo je područja kojima su se AMAC Mundus bavile u početku, ali je u svom izlaganju preispitivao koje mogućnosti i prepreke postoje za daljnji razvoj AMAC Mundus društava s ciljem ekonomske pomoći matičnim ustanovama. G. Nikola Demarin, predsjednik AMCA-Toronto, prikazao je jednu mogućnost *alumni* djelovanja na primjeru njihove aktivnosti. Posredstvom AMCA-Toronto potpisan je višegodišnji ugovor između Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Torontu, rangiranog među prvih 20 u svijetu. Na temelju tih dogovora danas se predaju tri kolegija na hrvatskom jeziku iz područja hrvatskog jezika i kulture na Sveučilištu u Torontu. AMCA-Toronto dobila je i posebno priznanje kanadskog ministra za imigraciju Jasona Kenneya za rad na promociji hrvatske kulture i doprinosu kanadskom multikulturalnom društvu.

Slijedio je izbor novog predsjednika/predsjednice Saveza kao i članova Predsjedništva. Većinom glasova za novu predsjednicu izabrana je jedina kandidatkinja prof. dr. sc. Jasna Helena Mencer, koja se zahvalila u svoje ime i u ime novih članova Predsjedništva na ukazanom povjerenju za novi četverogodišnji mandat. Među članovima Predsjedništva izabran je i prof. dr. sc. Željko Korlaet, član *alumni* udruge AMCA-FA. Međutim, dogodila se proceduralna greška vezana uz broj izabranih članova Predsjedništva, što će morati naknadno biti riješeno i usklađeno sa statutom.

Predložene promjene statuta su bile jedna od zadnjih točaka dnevnog reda. Tu se iskazala ponovno sva razlika u gledanjima na Savez AMAC/AMCA udruga, koja je prisutna godinama, između Domus i Mundus udruga. Zaključeno je da su primjedbe na dopune i izmjene statuta velike te da se na Saboru ne može postići konsenzus. Usvojen je prijedlog da se uzme u obzir sve što je rečeno na Saboru na ovu temu te da se priredi novi prijedlog statuta. Dogovoreno je da će glasovanje biti provedeno elektronskim putem.

Na samom kraju Sabora održan je jednoipolsatni okrugli stol o svim važnijim pitanjima za *alumni* zajednicu. Okrugli stol je vodio predsjednik AMCA-FA Ivica Džeba, a obrađene su sljedeće teme: *alumni* aktivnosti u hrvatskim prilikama, AMAC Mundus udruge

jučer, danas i sutra, vrijeme primanja i davanja, AMAC Savez – udruga ili koordinacijsko tijelo, AMAC Savez – čimbenik integracije Sveučilišta, koje su prave *alumni* aktivnosti. U vrlo bogatoj, pokatkad i žustroj diskusiji, čulo se mnogo različitih mišljenja, prijedloga i kritika, koje će sigurno pomoći novom Predsjedništvu Saveza da kritički sagleda dosadašnji rad te da osmisli strategiju rada s konkretnim ciljevima za sljedeće četverogodišnje razdoblje.

Službeni dio Sabora završen je iznošenjem zaključaka nakon čega je održano primanje s domjenkom u palači Dverce, gdje je domaćin sudionicima skupa bio gradonačelnik Zagreba Milan Bandić.

Cijeli sljedeći dan sudionici Sabora proveli su na zajedničkom druženju u Opatiji i okolici razmjenjujući mišljenja o *alumnima*, njihovoj budućnosti te mogućim aktivnostima i načinima suradnje na dobrobit naše *Alma Mater*.

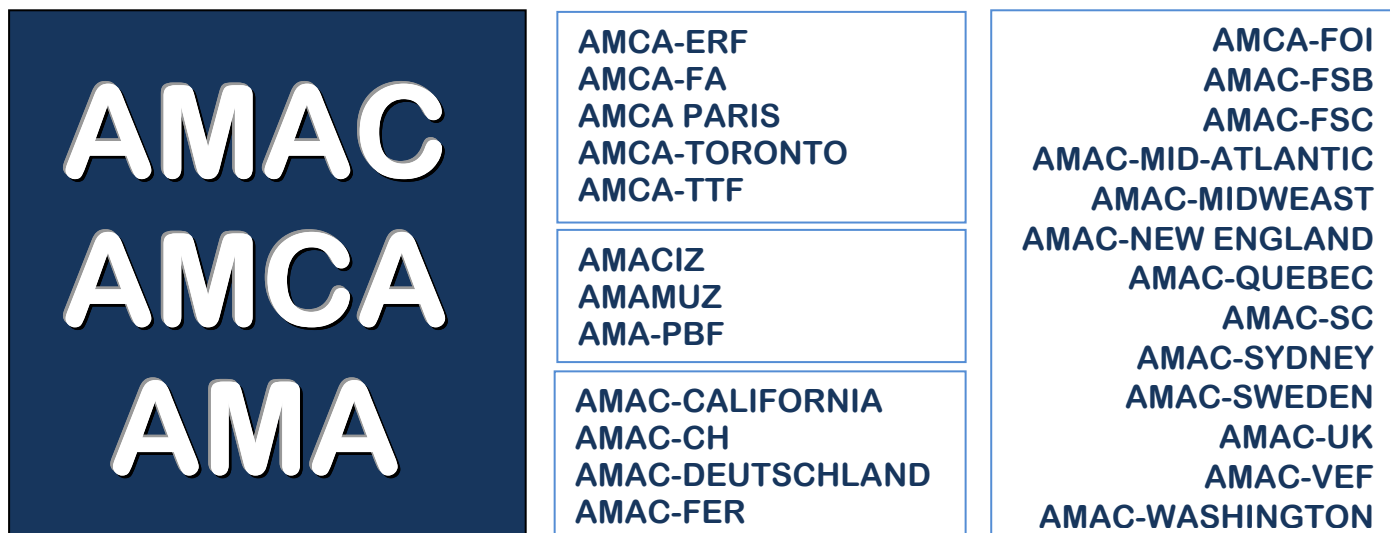
Ivica Džeba

Dio sudionika Sabora na cjelodnevnom druženju u Opatiji i okolici

ZAKLJUČCI SABORA

- Odgađaju se izmjene i dopune Statuta te se prihvaća inicijativa za dodatnim manjim izmjenama Statuta pokrenuta na Saboru. Predsjedništvo će uskladiti tekst Statuta sukladno primjedbama koje elektroničkim putem pristignu do 30. rujna 2013. nakon čega će se pristupiti izradi konačnog prijedloga izmjena i dopuna Statuta.
- U prijelaznom razdoblju važno je usmjeriti aktivnosti na jačanje AMAC Saveza kao krovne udruge, a alumni udruge fakulteta kao ogranke povezivati sa Savezom; svugdje isticati pripadnost Sveučilištu u Zagrebu; definirati zajedničke ciljeve i smjernice njihovog ostvarenja; potencirati međusobnu suradnju alumni društava putem zajedničkih aktivnosti.
- Raditi na prepoznatljivosti Sveučilišta u Zagrebu, promovirati Sveučilište npr. postavljanjem informacija o poznatim i istaknutim alumnima na mrežne stranice Sveučilišta.
- Važno je da AMAC Savez koordinira aktivnosti Sveučilišta s alumni društvima matičnih fakulteta, kao što je npr. njihovo uključivanje u predstavljanje razvoja profesionalnog identiteta.
- Kontinuirano pratiti studente od njihovog dolaska na Sveučilište do njihovog zapošljavanja i praćenja njihove karijere. Mlade ljude prilikom dolaska na fakultet upoznati s alumni filozofijom i kontinuirano informirati o alumni aktivnostima tijekom studiranja.
- Osigurati pomoć kod organizacije različitih vrsta praksi za studente kako bi im se povećale kompetencije te u cilju kontinuirane veze među studentima omogućiti stalno povezivanje bivših studenata s novima.
- Završenim studentima pružati kontinuiranu podršku pri zapošljavanju te kontinuirano pratiti studente od njihovog dolaska na Sveučilište do zapošljavanja.
- Kontinuirano prikupljati informacije o našim završenim studentima i njihovim karijerama. Osigurati kvalitetnu evidenciju o alumnima, aktivnije raditi s alumnima osmišljavanjem različitih programa kako bi se identificirali potencijalni donatori.
- Raditi na osnivanju portala preko kojega bi se mogla donirati sredstva te kod studenata razvijati svijest o doniranju. Na taj način bi se prikupljanjem malih donacija moglo doći do većih doniranih sredstava.
- Ustanoviti prioritete i projekte koji će rezultirati pojedinim ciljevima; na taj bi način alumni društva stekla i ekonomsku moć.

Zadnja dva desetljeća intenzivno se širi *alumni* filozofija na hrvatskim sveučilištima, a posebno na Sveučilištu u Zagrebu, ukazujući na potrebu okupljanja nekadašnjih studenata, a danas etabliranih stručnjaka, znanstvenika, privrednika i općenito uglednih ljudi. Pritom mnogi čuju ili koriste nazive *alumni*, *Alma Mater*, AMAC i AMCA, ali ne znaju točno značenje ovih pojmova i kratica kao ni povijest njihovog nastanka. Posebno se često postavlja pitanje koja je razlika u kraticama AMCA i AMAC.

Krajem 80.-tih godina prošlog stoljeća tadašnji rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. emer. dr. sc. Zvonimir Šeparović uvidio je značaj koji mogu imati bivši studenti našeg, ali i općenito hrvatskih sveučilišta, u jačanju položaja i autonomije Sveučilišta u Zagrebu. Okupio je oko sebe hrvatske intelektualce i domoljube među kojima je istaknutu ulogu imao prof. dr. sc. Žarko Dolinar. Započelo je organizirano okupljanje sadašnjih i nekadašnjih studenata svih hrvatskih sveučilišta u cilju vraćanja autonomije sveučilištima i jačanje njihove uloge u društvu. Tako je 19. listopada 1989. uz 320.-tu obljetnicu Sveučilišta u Zagrebu prvi put proslavljen Dan Sveučilišta - *Dies Academicus* i donešena je odluka o osnivanju Društva bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu (lat. *Almae Matris Alumni*, skraćeno AMA). Bio je to začetak današnjih kratica naziva *alumni* društava Sveučilišta u Zagrebu.

Ubrzo je počelo osnivanje *alumni* društava diljem svijeta, posebno u anglosaksonskim zemljama u kojima su se okupljali nekadašnji studenti svih hrvatskih sveučilišta. Želeći naglasiti upravo činjenicu da su oni nekadašnji studenti *hrvatskih* sveučilišta, osnovni naziv su željeli proširiti tako da glasi *Almae Matris Croaticae Alumni*, skraćeno AMCA. Kao u svakoj pravno uređenoj zemlji, ova društva su htjela i pravno registrirati svoje postojanje. Tu je nastao problem jer je u SAD-u ova kratica već bila zaštićena za američko udruženje *The Air Movement and Control Association International* utemeljeno još 1917. Stoga je naziv udruga promijenjen u AMAC tj. *Almae Matris Croaticae Alumni* čime nije promijenjeno značenje naziva. Udruge su na takav način uspjele dobiti registraciju, a time i mogućnost legalnog djelovanja kao neprofitne udruge.

Danas manji broj *alumni* udruga ima kraticu AMCA - svega tri u zemlji i dvije u inozemstvu, dok sve ostale udruge imaju kraticu AMAC. Tom općem nazivu udruge pridodani su nazivi koji su ih točnije pozicionirali. *Alumni* udruge u zemlji (*Domus* udruge) su najvećim dijelom dodavale latinski ili hrvatski naziv fakulteta na kojem su osnovane, a udruge u svijetu (*Mundus* udruge) naziv države, dijela države ili grada u kojoj su osnovane i djeluju. Izuzetak su tri *alumni Domus* udruge (AMACIZ, AMAMUZ i AMA PBF), koje su svoj naziv utemeljile na baznom nazivu s kraticom AMA i dodatkom kao opisom struke ili imenom fakulteta. Dvije od njih u svom nazivu imaju i ime našega grada da se jasno ukaže da je riječ o *alumni* udruzi Sveučilišta u Zagrebu.

Kako su u počecima u Hrvatskoj postojale samo *alumni Domus* udruge pri fakultetima Sveučilišta u Zagrebu, nije postojala potreba da se u nazivu udruga to posebno naglašava. Danas ima sve više *alumni* udruga i na drugim sveučilištima u Hrvatskoj te je Savez AMAC/AMCA društava bivših studenata i prijatelja Sveučilišta u Zagrebu odlučio pridodati svom nazivu i dio *Universitas Zagrabienensis* odnosno skraćeno UZ. U skoroj budućnosti to će vjerojatno morati učiniti i ostale *alumni* udruge koje djeluju pri pojedinim fakultetima.

U ovom tekstu stalno se provlače pojmovi *alumni* i *Alma Mater* pa je vrijeme da se objasni i njihovo značenje i porijeklo.

Alumnus je latinski naziv koji znači hranjenik, pitomac i najvjerojatnije potječe iz skolastičkog sistema školovanja od ranog srednjeg vijeka do danas. Ustanova u kojoj njeni pitomci stalno žive (stanuju), hrane se, polaze školsku obuku i sistematski i organizirano se odgajaju naziva se **alumnat ili alumnij (alumniium)**. Kako piše prof. S. Haladin, takve su institucije izvorno novicijati, konvikti i sjemeništa kao priprema za svećenička i redovnička zvanja. Kasnije se na istom principu organiziraju i funkcioniraju **akademije** u vojsci i policiji, a posebno raznovrsni **koledži i kampovi** u sastavu sveučilišta i pojedinih fakulteta, posebno u Engleskoj, nekim skandinavskim i drugim europskim državama, a naročito u SAD-u gdje u raznovrsnim campusima u pravilu zajedno žive i rade studenti i njihovi nastavnici, znanstvenici i sl. Danas je uobičajeno i van anglosaksonskog kruga da se svi diplomirani studenti nazivaju **alumni** bez obzira što ta sveučilišta i/ili fakulteti nemaju nikakve karakteristike jednog **alumnata**. Dakle, pojam **alumni** se danas odnosi na sve bivše studente koji se okupljaju u određena društva odnosno udruge.

Za muškog pitomca (bivšeg studenta) koristi se naziv **alumnus**, dok se za bivšu studenticu kaže **alumna**. U množini za bivše studente se kaže **alumni**, a ako je riječ samo o bivšim studenticama **alumnae**.

Bivši studenti su dakako vezani uz svoje sveučilište. Danas se uobičajilo u svijetu da se sveučilište naziva **Alma Mater**. To je, prema S. Haladinu, sintagma sastavljena od ženskog roda pridjeva **almus** (dakle **alma**) koji znači: rodan, plodan, dobrotvoran, blag, brižan, i imenice **mater**-majka. Prema V. Aniću i I. Goldsteinu doslovan prijevod bi bio **mati hraniteljica**, a preneseno **sveučilište** kao izvor na kojem se stvaraju učeni ljudi. U genitivu se ovaj pojam koristi kao **Almae Matris**.

Zaključno na kraju treba reći da nema suštinske razlike u značenju kratica AMAC i AMCA te da one označavaju udruge bivših studenata (i prijatelja) 'hrvatskog sveučilišta'. Dodatkom kratice UZ (*Universitas Zagrabienensis*) naglasit će se da su ove udruge vezane uz Sveučilište u Zagrebu.

Ivica Džeba

Izvori:

- Šeparović, Zvonimir: *Tako je sve počelo*, <http://www.unizg.hr/amac/amac-povijest/>
 Haladin, Stjepan: *Od abiturijenta do rektora magnificusa*, *Glasnik AMCA-FA 11 (2012) 1*, 28-31
 Žepić, Milan: *Latinsko - hrvatski ili srpski rječnik, Školska knjiga, Zagreb, 1979.*
 Anić, Vladimir; Goldstein, Ivo: *Rječnik stranih riječi, Novi Liber, Zagreb, 2007.*
 Klaić, Bratoljub: *Rječnik stranih riječi, Školska knjiga, Zagreb, 2007.*

Predsjedništvo Saveza AMAC/AMCA udruga izdalo je novi broj glasnika AMA u kojem je naravno glavna tema Sabor AMAC/AMCA udruga održan sredinom 2013. godine. Uz informacije o radu nekoliko **alumni** društava, posebno onih novoosnovanih, u ovom broju se može pronaći cijeli niz vrlo interesantnih tema od kojih svakako treba izdvojiti prilog rektora Alekse Bjeliša i prorektorice Blaženke Divjak "Visoko obrazovanje kao izazov". Autori su dali svoje viđenje potrebnih promjena, problema s financiranjem, zapošljivosti naših diplomiranih studenata, očekivanih strateških odluka, pitanja vezanih uz komercijalizaciju i privatizaciju obrazovanja i slično. Za alumne je interesantno pročitati ovaj prilog jer može biti izvorom aktivnosti u koje bi i oni bili uključeni s ciljem osnaživanja Sveučilišta.

Tu je svakako još jedan prilog pod naslovom "O internacionalizaciji sveučilišta, novim udžbenicima i studijskoj metodologiji te o poremećaju ponašanja i nadrealizmu hrvatskih političara". Kroz razgovor, koji je vodila prof. dr. sc. Jasna Helelna Mencer s istaknutim alumnusom Zdenkom Kovačem, profesorom Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, iznešena su interesantna razmišljanja o sveučilištu, stavu političara prema sveučilištu, mogućnostima djelovanja alumna s pozicije istaknutih funkcija koje obavljaju, uspješnom djelovanju na međunarodnoj razini i slično.

Novi broj glasnika AMA pokazuje stalni napredak u svom razvoju. Prilozi su sve aktualniji, potiču na čitanje i razmišljanje a list je sadržajno sve bogatiji. Glasnik se u elektronskoj verziji može naći na web stranicama Saveza AMAC/AMCA udruga <http://www.unizg.hr/suradnja/alumni-i-zaklada-sveucilista/alumni/amac-glasnik/>.

RAZGOVOR S POVODOM

Dankinja Pernille Steensgaard, mag. ing. aedif. jedna je od rijetkih stranih studentica u novijoj povijesti Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koja je odstudirala cijeli stari dodiplomski ili novi preddiplomski i diplomski sveučilišni studij na hrvatskom jeziku. Tokom studija iskazala se kao vrsna studentica, s izgrađenim radnim navikama, a njeni kolege sa studija ju izuzetno cijene. Još prije upisa na fakultet postala je majka jedne djevojčice, ima svoju obitelj, na fakultet je putovala svakodnevno iz okolice Karlovca gdje živi, a unatoč toga završila je studij prije roka s visokim ocjenama. U ovom razgovoru Pernille govori o svom životu, razlozima dolaska u Hrvatsku, razlikama u studiranju i općenito o sustavu obrazovanja u Danskoj i Hrvatskoj kao i o znanjima stečenim tokom studiranja.

Pernille Steensgaard
mag. ing. aedif.

AMCA-FA: *Jedna ste od rijetkih stranih studentica koja je odstudirala na našem fakultetu sveučilišni studij građevinarstva. Zašto baš Zagreb?*

STEENSGAARD: Zagreb je bio logičan izbor, jer sam se udala u Hrvatsku. Moj muž je odavde i živimo nedaleko Karlovca. No, prije nego što sam odabrala Građevinski fakultet u Zagrebu, raspitala sam se na fakultetu detaljno o samom studiju, o priznatosti diplome izvan Hrvatske i slično. Zaključila sam da je to studij koji zadovoljava moje želje i tako sam započela studij ovdje u Zagrebu. I nisam požalila.

AMCA-FA: *A zašto građevinarstvo?*

STEENSGAARD: Već na kraju osnovne škole intenzivno sam razmišljala što bih željela studirati. U početku sam razmišljala o tome da postanem arhitektica. Međutim, tada još nisam znala točno razliku između arhitekture i građevinarstva. Kad sam to spoznala, bila sam sigurna da želim studirati građevinarstvo, iako studij u Hrvatskoj još nije bio opcija.

AMCA-FA: *Kako ste i gdje upoznali supruga?*

STEENSGAARD: Sa 17 godina sam došla na Bjelolasicu s nogometnim klubom u kojem sam igrala. Tamo sam upoznala svog budućeg supruga. Rodila se ljubav te sam se nakon završene škole udala za njega i došla živjeti u Hrvatsku. Došla sam ovamo tjedan dana nakon mature.

AMCA-FA: *Igrali ste nogomet?*

STEENSGAARD: Da. U Danskoj to nije neobična pojava i ima dosta ženskih nogometnih klubova. Ja sam igrala u jednom klubu koji je u svojoj kategoriji bio prvak u Danskoj. Kad sam

došla u Hrvatsku, dobila sam sredstva od Europske unije da osnujem ženski nogometni klub u Karlovcu za juniorke od 8 do 15 godina, što sam i učinila. Kasnije smo osnovali i seniorski klub u kojem sam igrala. Europska unija mi je djelomično financirala i učenje hrvatskog jezika na Filozofskom fakultetu.

AMCA-FA: *Je li klub još aktivan?*

STEENSGAARD: Trenutno se nalazi u stanju mirovanja. Ti počeci su bili prije sedam godina. Dvije od djevojaka su trudne i čekaju bebe, jedna igračica je otišla na studij u Dansku, sad i ja čekam bebu pa nas nema dosta. Kod vas ženski nogomet nema takvu tradiciju kao u Danskoj, te je bilo teško pronaći dovoljan broj igračica. Tako smo uvijek sve morale igrati. Igrala sam i u hrvatskom nogometnom klubu Dinamo Zagreb.

AMCA-FA: *Jeste li upoznali našu nekadašnju nogometašicu Macu Maradonu?*

STEENSGAARD: Da, jesam. U početku smo igrale u istom klubu, a kasnije smo bile u protivničkim ekipama. Ne bih dalje o tome.

AMCA-FA: *Kako su Vaši roditelji prihvatili Vašu odluku da odete živjeti u daleku Hrvatsku, tada još uvijek zemlju za koju nije bilo izvjesno kada će postati članicom EU i koja je još uvijek asocijala na rat?*

STEENSGAARD: Iskreno, nisu bili sretni. Ja sam najstarije dijete u obitelji i nije im bilo baš drago da odem živjeti u tako daleku zemlju. Oni se još uvijek nadaju da ćemo se muž i ja s djecom jednog dana vratiti u Dansku. Iako je kod nas uobičajeno da djeca nakon navršene 18. godine odlaze od kuće i žive sami, ipak nije svejedno jesam li ostala negdje u

Danskoj ili tako daleko u Hrvatskoj.

AMCA-FA: *Cijeli studij je na hrvatskom jeziku. Kako ste svladali jezik i je li doista tako težak kako se govori, posebno u usporedbi s danskim?*

STEENSGAARD: Kad sam došla u Hrvatsku godinu dana sam intenzivno učila hrvatski jezik na Filozofskom fakultetu Zagrebu. Imala sam nastavu pet dana tjedno. Mislim da je možda jednako teško strancima naučiti hrvatski jezik, kao i strancima danski. Vaš jezik je jako strukturiran, ima puno pravila i treba paziti na jako mnogo stvari ako želite ispravno govoriti. Ja sam po prirodi perfekcionista i trebala mi je puna godina dana da progovorim hrvatski. Smatrala sam da to mora biti jako dobro ili nikako. Sada općenito govorim hrvatski tečno, ali na svojoj razini znanja, koju sada teško podižem na višu razinu.

Pernille sa svojom nogometnom ekipom

Danski jezik je jednostavniji, jer ima manje gramatike, ali se isto tako puno toga mora naučiti napamet, bez previše objašnjavanja zašto je nešto tako kako jest – ima mnogo izuzetaka. Problem je i izgovor, koji stranci vrlo teško usvajaju, jer je jako mekan. Moj muž govori danski, ali nije uspio potpuno usvojiti izgovor. Isto tako, moja profesorica njemačkog, koja je više od 20 godina živjela u Danskoj, jako dobro govori danski, ali se ipak čuje da je strankinja upravo zbog te potrebne mekoće izgovora.

Kod vas ima puno dijalekata koji također stvaraju određene probleme. Ali isto tako danski je teško razumjeti strancu koji je naučio naš jezik, ako se govori normalnom brzinom, a to je dosta brzo. S tim se problemom susreće i moj suprug.

AMCA-FA: *Kako je bilo sa stručnim izrazima tokom studija?*

STEENSGAARD: Pa tu mislim da nije bilo posebno problema. Naime, te izraze su učili i vaši studenti kao i ja. To sam savladavala kroz gradivo i s vokabularom koji sam stekla na Filozofskom fakultetu.

AMCA-FA: *Jeste li svoju šestogodišnju kćerkicu naučili i danski?*

STEENSGAARD: Da, govori tečno oba jezika. Možda mrvicu bolje hrvatski, ali nakon što u Danskoj provede dan ili dva govori i danski jako dobro.

AMCA-FA: *Kakav ste odnos uspostavili sa svojim kolegicama i kolegama na studiju?*

STEENSGAARD: Rekla bih jako dobar. Međusobno smo se uvažavali i pomagali jedni drugima. U nekim područjima su oni bili jači od mene, a u drugima sam bila bolja ja. Tako smo se uspješno i korektno nadopunjavali. Ja sam puno više vremena trošila na čitanje zbog tekstova na hrvatskom jeziku, što mi je oduzimalo više vremena nego mojim kolegama. Jako sam voljela praktične zadatke, proračune i u tome sam bila brza.

AMCA-FA: *Kao strankinja plaćali ste i visoku školarinu sve ove godine.*

STEENSGAARD: Da, plaćala sam punu školarinu, jer Hrvatska nije bila članica Europske unije. Diplomirala sam baš kad je Hrvatska ušla u EU. Međutim, dobivala sam preporuke profesora s fakulteta te sam koristila razne fondove u Danskoj, iz kojih sam uspijevala pokriti jedan dio troškova školarine, a ostatak su mi pomagali roditelji. Najprije sam dobila pomoć za preddiplomski studij. Prije upisa na diplomski studij dobro sam se raspitala o tome hoće li mi diploma biti priznata i izvan Hrvatske, jer je to bilo novo veliko ulaganje. Kad sam dobila potvrdu, upisala sam se i na diplomski studij.

AMCA-FA: *Završili ste studij praktično prije roka, a nastavnici za Vas imaju samo riječi hvale. Prije početka studija postali ste i majka. Kako ste sve to uspijevali?*

STEENSGAARD: Srećom imala sam veliku podršku obitelji, posebno supruga, koji radi kao profesor na tehničkoj školi i ima prilagodljivo radno vrijeme. Jako puno mi je pomogla i svekrva s kojom živimo, a koja je ostala bez posla na početku rata. Tako sam ja dobila više vremena za studij. Devet mjeseci nakon poroda počela sam studirati. Prve tri godine sam završila s velikom lakoćom i zanimanjem. Mislim da su tu presudile radne navike koje sam stekla u djetinjstvu. Naime, kod nas je normalno da djeca već od 13. godine počinju raditi nekoliko dana tjedno po 4 sata, kasnije i puno radno vrijeme. Naravno da su to poslovi koji su dosta monotoni i nekreativni i vrijeme sporo prolazi. Međutim, i najmanja greška završava otkazom, pa se jako pazi kako se radi. S druge strane, takav posao nisam željela raditi cijeli život i to mi je bila motivacija da završim fakultet kako bih jednog dana radila nešto interesantno i kreativno.

AMCA-FA: *Od jednog kolege sam čuo da ste rekli da su naši studenti malo razmaženi.....*

STEENSGAARD: Mislim da su tu zapravo presudne radne navike, koje nisu baš uvijek najbolje razvijene kod njih. Potrebna je i bolja organiziranost kako bi se mogle ispuniti sve obaveze koje se postavljaju pred studente. Možda to kreće još od najmlađih dana, jer kao majka vidim velike razlike u odgoju djece. Ovdje mame jako paze da dijete ne padne. U Danskoj znamo da će djeca pasti i to moraju probati da bi naučili da

sljedeći put ne padnu iz istog razloga. Nikad nisam čula, na primjer, od svoje mame da stavim kapu na glavu kad je vani hladno. Naprosto sam naučila staviti kapu kad sam osjetila hladnoću. Moja kćerica je spavala u kolicima preko dana na otvorenom, što ovdje baš nije bilo uvijek dobro primljeno, ali je ona stekla na takav način imunitet i bila je jako malo bolesna.

AMCA-FA: *Načuo sam i nešto vezano uz prepisivanje na ispitima koje pokušavaju neki studenti.*

STEENSGAARD: Kad sam došla ovamo i vidjela kako se pokušava prepisati na ispitima, bila sam šokirana, jer toga u Danskoj nema. Kazne za tako nešto su jako rigorozne – gubi se pravo studiranja ako se nekog uhvati u prepisivanju. Probala sam i ja jednom prepisati, da vidim kako to izgleda, ali nije išlo. Mislim da se na kilometar daleko moglo vidjeti da nešto pokušavam. Ali vaši studenti su to očito naučili još u osnovnoj i srednjoj školi, pa su neki vješti u tome.

O indeksu.....

Jako mi je simpatična ova vaša plava knjižica koju naši studenti nemaju. Ocjene se evidentiraju isključivo elektronski.

AMCA-FA: *Jedan Vaš profesor mi je rekao da Vaš cilj nije visoka ocjena nego razumijevanje gradiva.*

STEENSGAARD: Da, ja sam htjela zaista razumjeti sve što sam učila. Tako sam možda nastavnike pitala više nego drugi. Mene su roditelji naučili da uvijek smijem pitati ako mi nešto nije jasno te da nema glupih pitanja. S tim načinom razmišljanja sam prošla kroz cijelo svoje školovanje - od osnovne škole preko tehničke gimnazije, na kojoj sam maturirala s najboljim ocjenama, do fakulteta. Primijetila sam da se ovdje dosta uči napamet samo za ispit ili kolokvij. Međutim, takvo je znanje kratkotrajno i vrlo se brzo zaboravlja. Možda zato što sam uvijek željela razumjeti što učim, nisam imala problema oko polaganja ispita i usvajanja novih znanja.

AMCA-FA: *Jeste li zadovoljni studijem ili ste nekad požalili što niste studirali u Danskoj?*

STEENSGAARD: Ne, nisam požalila što sam studirala u Zagrebu. Studij je jako dobar i zaista se dobivaju znanja koja su i proklamirana. Zadovoljna sam sa svim što mi je fakultet u tom smislu pružio. Razgovarala sam i s jednom prijateljicom koja studira na Građevinskom fakultetu u Njemačkoj, kao i s jednim Njemcem s istog fakulteta. Vidjela sam da nema nikakve razlike i ne osjećam se u tom pogledu inferiorno.

AMCA-FA: *Tokom studija ste zasigurno razgovarali o studiju i sa svojim prijateljicama, koje su studirale u Danskoj. Kakve su razlike?*

STEENSGAARD: Jedna od velikih razlika je u načinu polaganja ispita. Naime, kod nas u Danskoj ispit se ne polaže samo pred profesorom, koji je predavao taj predmet, nego je obvezno u ispit uključen i profesor istog predmeta s istog fakulteta iz

nekog drugog grada. Na pismenom dijelu ispita nema imena i prezimena nego samo šifra, tako da profesor ne zna čiju zadaću ispravlja i ocjenjuje. Usmeni dio ispita je pred oba profesora i ocjena se dobiva odmah, ali se ne upisuje u indeks nego se bilježi elektronski. Zato mi je jako simpatična ova vaša plava knjižica, indeks, koju naši studenti nemaju.

AMCA-FA: *Znači li to da Vi ne vidite ocjene drugih kolegica i kolega?*

STEENSGAARD: Točno tako. Ja vidim samo svoje ocjene. Smatra se da je za mene važno samo kako ja napredujem u školovanju. Kod nas nema javnih objavljivanja ocjena na ispitima na svima dostupnim web stranicama ili na oglasnim pločama. Kod nas je drugačiji pristup obrazovanju, u kojem se od najranije dobi prati pojedinac i promatra se u kojim je disciplinama najbolji. Na primjer, u srednjoj školi se često jedan rad radi u grupama od po otprilike pet učenika, s tim da su pojedini učenici dobri u različitim disciplinama. Ocjenjuje se pojedinac, ali i cijela grupa. Tako se od najranije dobi učimo na timski rad, na zajedništvo, da zajednički dođemo do što boljeg uspjeha.

Pernille za vrijeme studija uči zajedno sa svojom kćerkicom Elenom

AMCA-FA: *Plaća li se studij u Danskoj?*

STEENSGAARD: Ne plaća se. Studij u Danskoj je besplatan za sve, pa i za strance. Ako studij traje nominalno pet godina, svi studenti imaju pravo godinu duže dobivati državnu stipendiju, koja iznosi preračunato 5000 kuna i od koje student može živjeti. Novost je da ovu stipendiju mogu dobiti i stranci, ali pod uvjetom da rade 10 sati tjedno. Ova radna aktivnost ne mora biti vezana uz fakultet, javnu upravu i slično. To može biti i konobarenje. Bitno je da se nagradi onaj tko je spreman raditi kako bi se sam školovao. S druge strane, ako bih ja kao Dankinja došla preko ljeta u Dansku odslužati na jednom sveučilištu jedan kolegij, morala bih ga platiti, osim ako nisam došla u sklopu studentske razmjene kao što je, na primjer, Erasmus.

AMCA-FA: *Diplomirali ste i nema nikakvih strahova, pa nas zanima Vaš kritički osvrt na studij koji ste završili?*

STEENSGAARD: Teško mi je sada nešto detaljnije o tome reći, jer još nemam radnog iskustva u struci. Trenutno radim na perifernim poslovima u našoj konstruktorskoj struci. Međutim, sigurno je da je na studiju premalo praktičnog iskustva. Trebalo bi uvesti barem jedan semestar ili cijelu godinu obvezne prakse. Na takav način bismo mogli puno više naučiti kako je to u praksi, pa bismo se kasnije mogli lakše uključiti u rad. Istovremeno bismo se mogli upoznati s poslodavcima, a i oni bi mogli upoznati nas, pa bi i zapošljavanje bilo lakše.

Pernille s Elenom poslije promocije

AMCA-FA: *Danas dijelite sudbinu mnogih mladih Hrvata. Radite za 1.600 kuna mjesečno.*

STEENSGAARD: Radim na poslovima građevinske fizike. Sad mi to odgovara, jer bih polovicom siječnja trebala roditi. Međutim, mislim da je Vlada trebala propisati barem najmanju plaću za ovaj rad. Isto tako se bojim da poslodavci u budućnosti ovakav način zapošljavanja ne primijene kao obvezu, što ne bi bilo dobro. Nadam se da ću, kad počnem tražiti posao nakon rođenja djeteta, naći posao u području projektiranja, što me najviše zanima. Isto tako bih htjela steći i neka gradilišna iskustva da bolje razumijem ono što projektiram, da imam bolji osjećaj za razrađivanje detalja i slično.

AMCA-FA: *Smatrate li prednošću ili nedostatkom to što ste žena na jednom ipak dosta muškom fakultetu?*

STEENSGAARD: Nisam osjetila nikakvu lošu razliku tokom studija na tom polju. Dapače, s obzirom da sam u vrijeme

studija već bila majka, nastavnici su mi izlazili u susret, tako da sam se mogla bez problema zamijeniti za neku drugu grupu za vježbe kako bih gubila što manje vremena, jer sam uz sve i svakodnevno putovala. Nisam osjetila nikakvu diskriminaciju ni na gradilištima na kojima sam boravila kao student, pa ni sada na poslu. Međutim, ono što jest problem, jest to da su me poslodavci pitali kad planiram imati djecu i slično, ali slično je svugdje u svijetu. Nadam se da ću sada, kada već budem majka dvoje djece, lakše doći do posla.

AMCA-FA: *Kako ste se prilagodili mentalitetu ljudi ovdje u Hrvatskoj?*

STEENSGAARD: Mi smo nekako mirniji od vas. Tako sam tjedan dana nakon dolaska u Hrvatsku bila na svadbi muževljevog susjeda i to je bilo vau. Ogromni svatovi! Toga kod nas nema. Bio mi je problem i vaš način govora koji za nas izgleda kao da se svađate. Tako sam u početku morala obavezno pogledati čovjeka u lice da vidim da li se ljuti ili je sve u redu. Sad sam i ja malo poprimila takav način govora.

Čovjek uvijek treba slušati svoje srce i tada će biti sretan. Ja sam sretna. Jedino mi fali moj "posao iz snova".

Naučila sam se i na vašu hranu koja mi se sviđa. Puno je ukusnija. Kod nas se sve priprema recimo to na zdrav način, bez puno začina i bez puno masnoća. Kod vas je sve dosta masno. Naučila sam se na kobasice i slično, ali na špek nisam. To mi još uvijek ne odgovara. Kako živimo na selu, imamo svoje životinje i u vrtu svoje bilje. Ovdje sam naučila koliko je zdravija domaća hrana od one kupljene u trgovini. Prije nisam nikada razmišljala o tome. Moram reći da je ovdje život na selu puno drugačiji nego kod nas. Ljudi na selu u Danskoj uglavnom nemaju živad, jer se to uzgaja na velikim farmama izvan sela. Kuće su uglavnom prizemnice i male, jer djeca odsejavaju od kuće sa 18 godina. Kod vas su često ogromne kuće, nedovršene, bez fasada. Sad će situacija biti drugačija zbog EU pravila. Ali ja sam ovdje zadovoljna.

AMCA-FA: *Završili ste fakultet na jednom za prosječnu Dankinju 'egzotičnom' jeziku, mučili se s plaćanjem školarine, diplomirali ste u jeku velike ekonomske krize u jednoj ne baš bogatoj zemlji u usporedbi s Danskom, ovdje imate obitelj. Da danas imate 16 godina, biste li sve ovo ponovili?*

STEENSGAARD: Kad je čovjek jako mlad, kao što sam ja tada bila, ne razmišljaš puno. Bacaš se u život naglavačke. Tako sam i ja učinila. I nisam požalila. Međutim, da sam tada imala 10 godina životnog iskustva više, pojavili bi se možda i neki iracionalni strahovi i možda se ne bih usudila to napraviti što sam napravila. Ali na konkretno pitanje moram odgovoriti da čovjek uvijek treba slušati svoje srce i tada će biti sretan. Ja sam sretna. Jedino mi fali moj "posao iz snova".

40 GODINA OD UPIISA NA FAKULTET

POSEBNA GENERACIJA 1973. PONOVO NA OKUPU

Što mislite, hoće li se generacija ovogodišnjih bruceša okupiti u značajnom broju 2053. godine? Ovisi to o mnogom. Mi im želimo da se okupe, jer je nama, generaciji građevinaca upisanih 1973. ovogodišnje okupljanje donijelo mnogo radosti, premda i neizbježnu dozu nostalgije i sjete. Stoga se nemojte čuditi niti emocijama dalje u ovom članku :).

Zajednička fotografija ispred zgrade fakulteta

Krenulo je to od nekolicine prijatelja, pripadnika posebne generacije 1973. koji su na inicijativu našeg kolege Ivice Džebe, krajem ožujka počeli pripremati ovaj skup. Inicijalni popis s ranijih okupljanja se dopunjavao podacima uz pomoć velikog prijatelja (iz kasnijih generacija), Interneta i još važnije, veza koje postoje među kolegama iz ove posebne generacije. Od 162 imena na popisu, uspješno je kontaktirano 134, a u okupljanju je sudjelovalo 73, iz svih krajeva Lijepe naše i inozemstva.

I tako smo se u subotu, 11. svibnja 2013. okupili na Fakultetu, najprije ispred predavaonice 121, gdje je svaki sudionik dobio monografiju o pola stoljeća samostalnosti Građevinskog fakulteta, a u kojoj su i naša imena, jer smo u to doba studirali i stekli diplome. Radosti druženja svjedočio je nevjerojatan žamor glasova sretnih i veselih kolega i prijatelja.

Potom smo sjeli ponovno u klupe u dvorani 121, koja nas je nakon više desetljeća dočekala nova, moderna i multimedijalna. Nakon početnog uzbuđenog žamora smo zanijemili... Uz zvuke glazbe iz 1973. započela je 25-minutna prezentacija. Redali su se slajdovi s tekstom i slikama. Prisjetili smo se svih upisanih 1973. godine, naših dragih kolegica i kolega koji su nas prerano napustili, svih svojih profesora, vremena u kojem smo živili, čudili se davno poznatim licima na slikama i promjenama koje je doživio Fakultet i studij građevinarstva. Nakon toga slijedilo je razgledanje fakulteta i odlazak na večeru.

Za nas su desetljeća nestala. Maske godina su izbljedile a vidjele su se samo poznate oči i osmjesi studenata. Smijali smo se do suza mnogobrojnim dogodovštinama iz studentskih dana, a potekla je i poneka suza sjete za dragim kolegama i profesorima koji su s nama još samo u našim srcima.

Veliku nam je radost donio naš professor emeritus, prof.dr.sc. Milutin Anđelić, koji nam se nakratko pridružio, i danas upravo onakav kakvog ga se sjećamo.

Sa druženja tokom večere

Bilo je mnogo prilike prisjetiti se prošlih godina i razmijeniti novosti iz privatnog i poslovnog života kao i iskustva stečena od posljednjeg susreta. Tople riječi, pogledi i zagrljaji, telefonski brojevi i adrese.

Svi sudionici (i oni koji nisu mogli doći, a željeli su) primili su naknadno na proslavi prikazanu prezentaciju, dragocjenu uspomenu kao i fotografije snimljene u vrijeme druženja.

Tijekom večeri, na rastanku, ali i kasnije pisanim putem, mnogi su naglasili koliko im je ovo druženje donijelo radosti i poželjeli su da u narednim godinama susreti generacije budu češći.

Da, nekolicina prijatelja koji su organizirali ovo druženje, Ivica Džeba, Nedjeljka Menalo-Čengija, Joško Krolo, Gordana Uzelac-Trogrlić i Jasna Štambuk Matić, a vjerujem i svi koji su sudjelovali u njemu, žele ovogodišnjim brucosiima da se na sličan način okupe 2053. godine. Vjerujte, vrijedi.....!

Jasna Štambuk Matić

Još jednom se želim zahvaliti svima na predivnom i nezaboravnom druženju, kada su se na čudesan način „izbrisale“ sve te puste, protekle godine, a mi, čini mi se kao još bolji ljudi, osjetili da na neki način pripadamo jedni drugima doživotno.

Vera D.

Bilo je jako lijepo susresti se sa svojim kolegama u proljeće treće životne dobi. Promijenili smo se fizički, ali u duši smo ostali isti i mladi. Osjećam se "posebno" jer sam iz "posebne" generacije. To je i jedna lijepa poruka našim mladima kojima pokazujemo prezentaciju, slike.....

Višnja K.

Drugovi moji, radni, veseli! (VIS Idoli), još jednom se zahvaljujem na izvanrednoj i originalnoj organizaciji ovog našeg jubilarnog susreta. Sve u svemu, trebalo je malo vremena da se saberu utisci, a rezultat je da gotovo nema dana, a da ne pomislim na ovaj susret, a naročito na ono neponovljivo vrijeme naše mladosti, intenzivnog druženja sa izuzetno mnogo pozitivne energije u svakom pogledu.

Branko V.

Svim kolegicama i kolegama koji su sudjelovali u organizaciji susreta, od srca hvala! Stvarno ste se potrudili, a filmić me rasplakao. Bilo je lijepo i dirljivo!

Mladena B.

Vratili ste nas uspješno u najljepše dane druženja, učenja i mladenačkog poleta. Pri tom ste uspjeli osvijestiti osjećaj povezanosti među svima nama koji smo „živjeli i dijelili“ to vrijeme.

Gordana T.

Fotografije za uspomenu

AMAC-FSB DOBIO SVOJ KLUB

POSILIJE AMAC-FER-a I ALUMNI UDRUGA FAKULTETA STROJARSTVA I BRODOGRADNJE AMAC-FSB DOBILA SVOJ KLUB KOJI UDRUGA AMCA-FA POKUŠAVA REALIZIRATI VEĆ VIŠE OD DESET GODINA

U utorak, 28. siječnja 2014. godine svečano je otvoren FSB KLUB u kojemu će, pored ostalog, biti sjedište alumni udruge Fakulteta strojarstva i brodogradnje AMAC-FSB. Otvaranju je prisustvovalo pedesetak uzvanika među kojima i rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. Aleksa Bjeliš te predsjednica središnjice AMAC-a Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Helena Jasna Mencer. Na otvaranju su govorili dekan FSB-a prof. dr. sc. Ivan Juraga, akademik Stjepan Jecić te prof. dr. sc. Mladen Franz, predsjednik Hrvatske udruge inženjera Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu. Novouređeni prostor ima površinu od približno 90 m² i sastoji se od konferencijskog i klupskog dijela. U konferencijskom višenamjenskom dijelu predviđene su različite aktivnosti, kao što su promocije knjiga, obrane doktorata, izložbe, sastanci udruga i sl. U klupskom dijelu mogu se sastajati i družiti aktivni i umirovljeni nastavnici FSB-a. Prostor kluba je klimatiziran, opremljen novim namještajem te najsuvremenijom audio i video tehnikom. Uređenje prostora financijski su potpomogle privatne tvrtke i ustanove vezane uz Fakultet strojarstva i brodogradnje.

Mladen Franz, predsjednik AMAC-FSB

AMAC-UK RASPISAO NATJEČAJ ZA MLADE ZNANSTVENIKE U HRVATSKOJ

ZA NAGRADU SE MOGU NATJECATI STUDENTI PREDDIPLOMSKOG, DIPLOMSKOG I POSLIJEDIPLOMSKOG STUDIJA KAO I MLADI ZNANSTVENICI

Udruga AMAC-UK, koja okuplja nekadašnje studente svih hrvatskih sveučilišta koji rade i djeluju u Ujedinjenom Kraljevstvu, raspisala je i ove godine natječaj za akademsku nagradu u vrijednosti od £1000 do £500 za financiranje projekta iz područja znanosti ili kulture. Novac za ovu nagradu prikupili su sami članovi i na taj način iskazuju kako ne zaboravljaju sveučilišta na kojima su stekli svoje obrazovanje i diplome. Ovom nagradom pokušavaju potaknuti na rad mlade znanstvenike prvenstveno u zemlji, dakle u Hrvatskoj. Prijaviti se mogu studenti svih sveučilišta u Republici Hrvatskoj na dodiplomskom ili poslijediplomskom studiju, te mladi znanstvenici iz Republike Hrvatske.

Kandidat mora biti:

- sadašnji ili bivši student jednog od sveučilišta Republike Hrvatske,
- osoba sa državljanstvom Republike Hrvatske,
- osoba sa stalnim boravkom i/ili radnim odnosom u Republici Hrvatskoj.

Od kandidata, koji dobije ovu nagradu, očekuje se da po završetku projekta napiše izvješće koje će se objaviti na web stranici udruge AMAC-UK te da podnese obrazloženje potrošenih sredstava. Prijavnicu za natječaj kao i upute mogu se učitati na web stranicama udruge <http://www.amacuk.net/>. Prijave za nagradu i preporuke (poslane e-mailom ili poštom) moraju biti primljene najkasnije do ponoći 30 travnja 2014. Odluka o dodjeli nagrade biti će donešena sredinom svibnja 2014. Nagradu je potrebno iskoristiti unutar perioda od 12 mjeseci nakon dodjele.

Mira Malovic-Yeeles, tajnica AMAC-UK

AMCA - PARIS

Udruga AMCA-Paris je pravno registrirana 5. svibnja 1991. a prva godišnja skupština je održana u Sorboni 15. lipnja 1991. Članovi prvog Upravnog odbora bili su prof. Dražen Mirko Grmek, Janka Quiot Stahan, Radovan Padjen, Alvina Burek i Damir Perinić. Članstvu u udruzi mogu pristupiti i svi bivši studenti s ostalih hrvatskih sveučilišta.

Zbog specifične situacije ratnog stanja u Hrvatskoj, u vrijeme kada je AMCA-Paris nastajala, udruga je provodila mnoge aktivnosti u cilju stvaranja pozitivne klime za kulturnu razmjenu između Hrvatske i Francuske, ali da se i na materijalnom planu ostvari pomoć domovini. Tokom cijelog rata sakupljana je medicinska pomoć i slana na prve crte bojišnice zahvaljujući svojim članovima, koji su imali kontakte s velikim farmaceutskim industrijama. Članovi AMCA-Paris održavali su predavanja u raznim francuskim krugovima, brojne dobrotvorne koncerte s vrhunskim umjetnicima iz Hrvatske, ali i izložbe fotografija kako bi skrenuli pažnju javnosti na događaje u domovini.

U proljeće 1992. delegacija iz Parlamenta i Senata – Bernard Stazy, Jacques Goliet i Monique Badenes u pratnji Damira i Maje Perinić posjetili su Hrvatsku bojišnicu u Karlovcu te razgovarali s predsjednikom Tuđmanom i predstavnicima važnih hrvatskih institucija i stranaka. Ti kontakti su bili odlučujući radi dobivanja potpore za hrvatsku samostalnost u francuskom okruženju, koja tradicionalno nije bila naklonjena Hrvatskoj. Tijekom dvije godine članovi AMCA-Paris su držali redovitu dvosatnu subotnju radio emisiju na francuskom jeziku o ratu u bivšoj Jugoslaviji. Izložba fotografija D. Fabijanića o porušenom Dubrovniku bila je prikazana u centru Pariza u kapelici Salpetrière. Ratnih i poratnih godina organizirani su razgovori s brojnim hrvatskim i francuskim znanstvenicima, političarima, književnicima (Miroslav Radman, Luis Lambrichs, Alain Finkielkraut, Pascal Bruckner, George-Maria Chenu, Radovan Ivsic, Annie le Brun, Florence Hartmann itd.). AMCA-Paris je izdavala i dva časopisa, ali se ta djelatnost s vremenom ugasila.

Više godina za redom AMCA-Paris je organizirala besplatni lingvistički boravak hrvatskih studenata u Parizu, u suradnji s Institut Catholique u Parizu, koji je poklanjao stipendije za učenje jezika, a Ministarstvo kulture je omogućavalo putovanje studentima, koji su bili prihvaćani po hrvatskim obiteljima. AMCA-Paris je organizirala mnoga kulturološka događanja među kojima se najviše ističe izložba 42 suvremena umjetnika, od kojih su polovica umjetnici hrvatskog porijekla s boravkom u Francuskoj, a druga polovica dolazi iz Hrvatske. Između ostalog, AMCA-Paris je uspjela postaviti dvojezičnu ploču u spomen Rugjera Boškovića na kući u kojoj je boravio u blizini Akademije. Vec 15 godina radi na tome da se skulptura A.G.Matoš na klupi, djelo Ivana Kožarića, postavi u Parizu.

Udruga AMCA-Paris je uspjela održati kontinuitet djelatnosti sa skromnim budžetom, isključivo od članarina. Prosječno na sastanke danas dolazi oko 50 članova. Udruga ima i svoju web stranicu pod nazivom AMCA-Paris.com.

KAKO SE MATOŠ PONOVO VRATIO U FRANCUSKU

'Ako hoćete da vam Zagreb ne švapčari, da vam djeca ne postanu nehajni kulturni divljaci, da zavole ukus i uglađenost, da zavole domovinu, ljepotu i slobodu, učite ih francuski!' To je prije punih stotinjak godina Zagrepčanima preporučio njihov sugrađanin Antun Gustav Matoš kao lijek protiv tadašnje austrougarske germanizacije. Unatoč takvom mišljenju, njegov povratak u Francusku je bio sve samo ne jednostavan i lagan. Ali zahvaljujući Damiru Periniću i njegovoj AMCA-Paris Matoš je ponovno u Francuskoj. Postava skulpture umjetnika Ivana Kožarića u Francuskoj priznanje je hrvatskoj kulturi, ali i Sveučilištu u Zagrebu gdje je Ivan Kožarić studirao.

Provociran, što je *Alliance Française* u Zagrebu bez pitanja uzela njegovog Matoša kao simbol, Ivan Kožarić im je davne 1999. poručio 'Mogli bi se potruditi da se vrati u Francusku!'

Alliance piše tada pismo gradonačelniku Pariza i moli udruhu AMCA-Paris da preuzme svu administrativnu strategiju, dopisivanje i vođenje projekta. U udruzi AMCA-Paris osnovan je Odbor koji radi na postavljanju Matoševog spomenika u Parizu. Tada, na samim počecima ove akcije, vjerojatno nitko nije niti slutio što će se sve naći na putu realizacije jedne sjajne ideje.

Problemi su se najprije pojavili vezano uz lokaciju spomenika. Prvi je prijedlog bio da se Matoš postavi na mjesto gdje je nekada živio u jednom hotelu uz Seinu. Na tom je mjestu, kojeg je posjetio i Ivan Kožarić, sada mali gradski park u kojemu već postoji pet raznih skulptura i dvije umjetnički rađene klupe. Međutim, prijedlog je 2000. odbijen od strane grada Pariza.

AMCA-Paris predlaže 16 drugih lokacija u Latinskoj četvrti, uz Seinu (mислеći na Cesarčevu pjesmu *Trubač sa Seine*), na kejevima, na raznim trgovima. Sve su do jedne odbijene. Konačno gradonačelnik 16. arondismana, naklonjen Hrvatskoj, predlaže da se Matoš postavi na njegovom prostoru. Predložene su padine Trocaderoa s pogledom na Eiffelov toranj ali Komisija za spomenika Pariza prijedlog odbija.

Pomognuti g. Hoffmanom, arhitektom Litvanskog porijekla, zaduženim za taj projekt od Komisije za spomenika grada Pariza, konačno utvrđujemo da se spomenik postavi u Vrtu pjesnika, na periferiji 16. arondismana, nasuprot spomenika Victor Hugou. Tamo već stoji Puškin, kojeg je Moskva poklonila Parizu.

AMCA-Paris je tražila potporu i dobila ju je u Hrvatskoj od tadašnjeg predsjednika Mesića, a Božo Biškupić ispred Ministarstva kulture odlučuje financirati odljev. S francuske strane potporu su pružili francuski poslanik Patrick Bloche, koji predsjedava udruzi Francusko-hrvatskog prijateljstva, pomažu i svi veleposlanici Francuske u Zagrebu kao i direktori Francuskog Instituta u Zagrebu. AMCA-Paris pisala je i pisma gradonačelnicima Pariza Chiracu i njegovom nasljedniku Delanoë.

Poslije toga su uslijedile mnoge druge komplikacije. Jedan član francuske Komisije za spomenike najprije je izjavio da se odbija ponuda AMCA-Paris budući navodno Kožarić radi na drugom Matoševom kipu, što je autor kategorički odbio. Potom isti član Komisije izjavljuje da se danas ne može postaviti spomenik književniku, koji se družio s ekstremnom desnicom u Francuskoj, aludirajući na Matoševe veze s književnicima, od kojih su neki pojedici pripadali patriotski orijentiranim smjerovima. Kasnije je Matoša još nazvao i kriptonacistom. Predsjednik AMCA-Paris Damir Perinić piše tada pismo gradonačelniku Pariza s molbom da se ne dozvoli da neki članovi Komisije pišu tendenciozno povijest na svoj način.

Nakon toga Komisija u novom sastavu donosi mišljenje da Kožarićev Matoš ne odgovara estetskim mjerilima grada Pariza! To je bila prijelomnica gdje je postalo jasno da Matoš neće moći naći svoje mjesto u Parizu.

AMCA-Paris ne odustaje i Damir Perinić se obraća gradonačelniku Issy-les-Moulineaux, André Santiniju. To je susjedna općina Pariza udaljena kilometar ili dva od Eiffelovog tornja. Tako je 2011. Issy-les-Moulineaux prihvatio prijedlog prihvata spomenika. Na zajedničko zadovoljstvo, donatori Ivan Kožarić, Ministarstvo kulture i Ministarstvo vanjskih poslova Republike Hrvatske prihvaćaju lokaciju u Ružičnjaku grada Issy-les-Moulineaux. Matoš će sjediti u drvoredu kestena, okružen vrtom s preko 70 različitih vrsta ruža, pred ulazom u kapelicu sv. Spasitelja u kojoj se redovito održavaju koncerti, izložbe i priredbe.

Kad je sve izgledalo riješeno, nastaju problemi u komunikaciji na liniji Francuska-Hrvatska. Unatoč pritiscima veleposlanika Goldsteina da se prihvati nova lokacija, autor spomenika Kožarić kategorički to odbija želeći odustati od donacije, a isto čini i g. Perinić ispred AMCA-Paris. Ponovno AMCA-Paris aktivno pokušava iznaći rješenje za nastalu situaciju. Diskusije su trajale do prosinca 2013. kada Filip Kožarić, kipar nećak, dolazi u Issy vidjeti novu lokaciju. Ustanovio je da lokacija uopće ne odgovara filozofiji djela.

Naposlijetku, grad Issy je konačno odlučio vratiti spomenik na prvotno dogovoreno mjesto. Otkrivanje spomenika bilo je 8. veljače 2014. uz prisustvo visokih predstavnika Hrvatske i Francuske. Tom prigodom održan je prigodni kulturno-umjetnički programa, a Issy-les-Moulineaux je pristao na ponudu AMCA-Paris da financira izdavanje dvojezične knjige zbirke Matoševe poezije u prijevodu J. Gospodnetića.

Tako se Antun Gustav Matoš nije vratio u Pariz, ali jest u Francusku, u neposrednu blizinu Grada svjetlosti velikim zalaganjem i trudom alumni udruge AMCA-Paris i njenog predsjednika.

Antun Gustav Matoš u Issy-les-Moulineaux, skulptura Ivana Kožarića

ŽENE

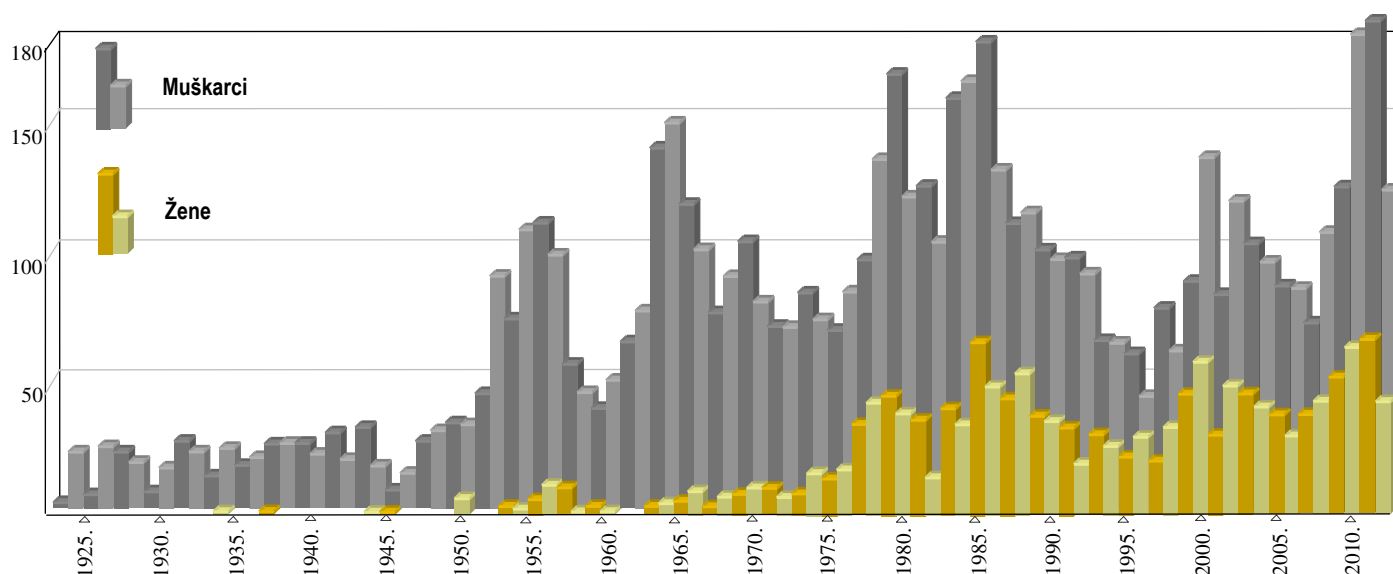
NA GRAĐEVINSKOM FAKULTETU SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Tradicionalno je postojalo mišljenje da su neki fakulteti više “muški” a drugi više “ženski”. Odgovor na pitanje gdje je u tome Građevinski fakultet i kakve su se promjene u tom smislu događale tokom vremena, vidljiv je iz statističkih pokazatelja koji slijede.

U gotovo stogodišnjem postojanju ovog fakulteta ogledale su se i društvene prilike tog doba. U prvoj polovici prošlog stoljeća je općenito udio žena u populaciji studenata bio daleko manji nego danas, a to je posebno bilo izraženo na onim fakultetima, za koje je vladalo općenito uvjerenje da nisu baš 'prikladni' za žene. Među takve se ubrajao i Građevinski fakultet.

Evidentna je dominacija muškaraca među prvim generacijama diplomiranih inženjera. Prva žena koja je prekinula ovaj niz bila je Koveljka Grdić 1934. godine te je tako fakultet dobio prvu ženu diplomiranog građevinskog inženjera nakon nakon punih 11 godina. Slijedile su je Lidija Herzog tri godine kasnije pa tek 1944. godine, kao treća žena diplomirani građevinski inženjer, Edita Benda. U prvih 30 godina na graditeljskom odjelu diplomirale su samo četiri žene. Tek početkom 70.-tih godina prošlog stoljeća uočava se trend porasta učešća žena u populaciji akademskih građana, koje su diplomu stekle na našem fakultetu. Od tog vremena Građevinski fakultet je definitivno prestao biti izrazito "muški" fakultet, a postotak žena u populaciji diplomanata ustalio se na otprilike 30%. Iako se zadnjih godina broj žena među diplomiranim građevinskim inženjerima na našem fakultetu kreće oko jedne trećine, u ukupnoj populaciji onih koji se ponose diplomom Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu žene čine tek oko 8%.

Slika 1. Broj žena i muškaraca koji su stekli diplome građevinskog inženjera po godinama

Kakvo su mišljenje kolege studenti, ali i profesori, imali o ženama građevinskim inženjerima, te kakvo je bilo uvriježeno mišljenje u građevinskim tvrtkama i u društvu, dobro se može uočiti prelistavajući brojeve studentskog glasila 'MTN' iz sredine sedamdesetih godina prošlog stoljeća. Gotovo u svakom broju može se naći dosta seksističkih

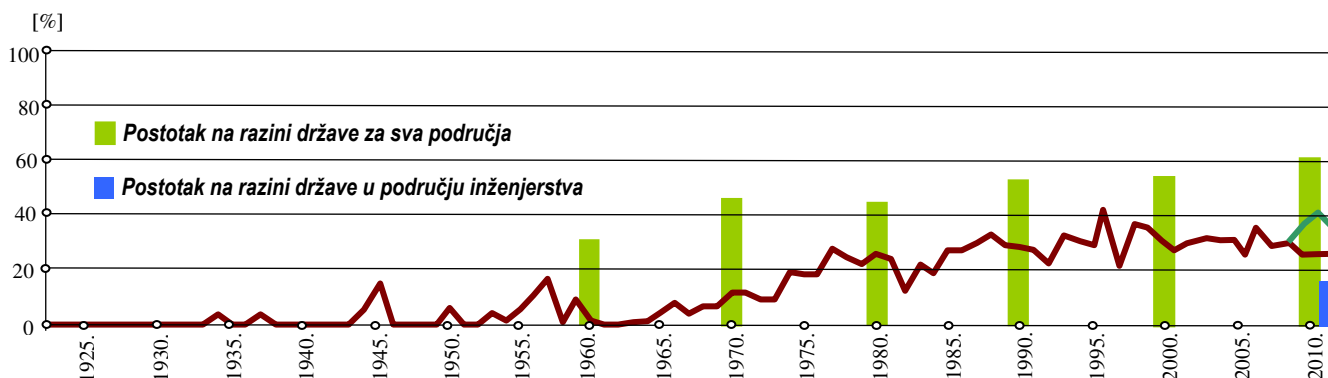
da studentice iskazuju iste sposobnosti kao i njihove muške kolege. Ipak, uz to često ističu da žene imaju problema kod zapošljavanja, pogotovo ako je riječ o gradilišnim poslovima, zbog tradicionalno uvriježenog mišljenja da je diplomirani inženjer zvanje za muškarce.

Već tada dio profesora ističe da studentice tokom studija postižu i bolje rezultate od svojih kolega. Čulo se i da su pedantnije i savjesnije u radu. Međutim, da su otežavajuće okolnosti, ali ne samo u ovom zanimanju, kućanske obaveze koje žene odraduju uz svoj profesionalni posao.

Mali broj profesora je tada smatrao da gradilišni posao zaista nije za žene te da se bolje mogu iskazati u biroima. Tako je nekolicina profesora starije generacije zastupala stajalište da je za ženu sretnije da radi u birou, a da ode na gradilište da nešto vidi te da se tamo što manje zadržava, da su pomalo knjiški tipovi i nisu tehnički orijentirane i slično. To je očito posljedica tradicionalnog načina razmišljanja, ali i činjenice da su žene građevinski inženjeri bile toliko rijetko zastupljene u struci da su ih tadašnji profesori rijetko imali prilike i sresti u poslovnom okruženju. Jedan od naših najpoznatijih profesora starije generacije je rekao: "Ja mislim da su odabrale krivu profesiju jer ima tako divnih i privlačnih, baš čisto ženskih zanimanja. Ali, kad su već tu, lakše je raditi u biroima nego na gradilištima. Na gradilištu je uglavnom muški svijet. Nije tu pitanje jednakosti, nego ukorijenjenosti jednog životnog odnosa. Ali ipak moram reći da sam i ja imao suradnica građevinskih inženjera i da smo vrlo lijepo surađivali."

Interesantno je da je autor teksta već tada u uvodniku članka napisao da je postavljeno pitanje možda arhaično, što iz današnje perspektive svakako tako izgleda. Žene su se u međuvremenu dokazale na najsloženijim poslovima iz područja graditeljske struke i danas više nikome ne bi palo na pamet, posebno ne u redovima profesora, postavljati bilo kakve ograde u pogledu jednakosti inženjerki i inženjera građevinske struke.

Na slici 2. je vidljivo da se žene još uvijek rjeđe odlučuju za studiranje na tehničkim fakultetima te da je značajniji porast broja žena, koje su stekle diplomu, vidljiv početkom 70.-tih godina na svim fakultetima. Taj trend je vidljiv i na Građevinskom fakultetu u Zagrebu. Interesantam je pokazatelj za 2010. godinu gdje je vidljivo da je postotak žena, koje su stekle diplomu na Građevinskom fakultetu u Zagrebu, značajno veći od postotka koji vrijedi za sve tehničke fakultete.

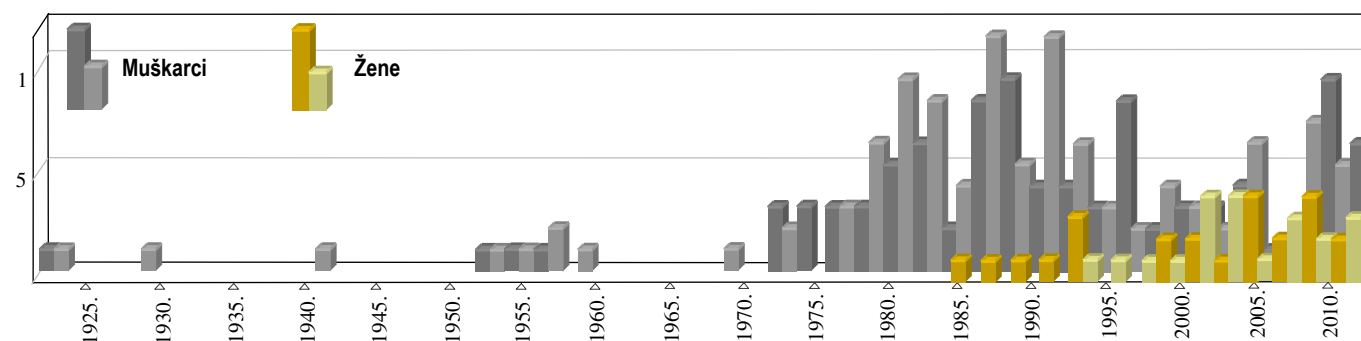

Slika 2. Zastupljenost žena koje su stekle diplomu građevinskog inženjera po godinama

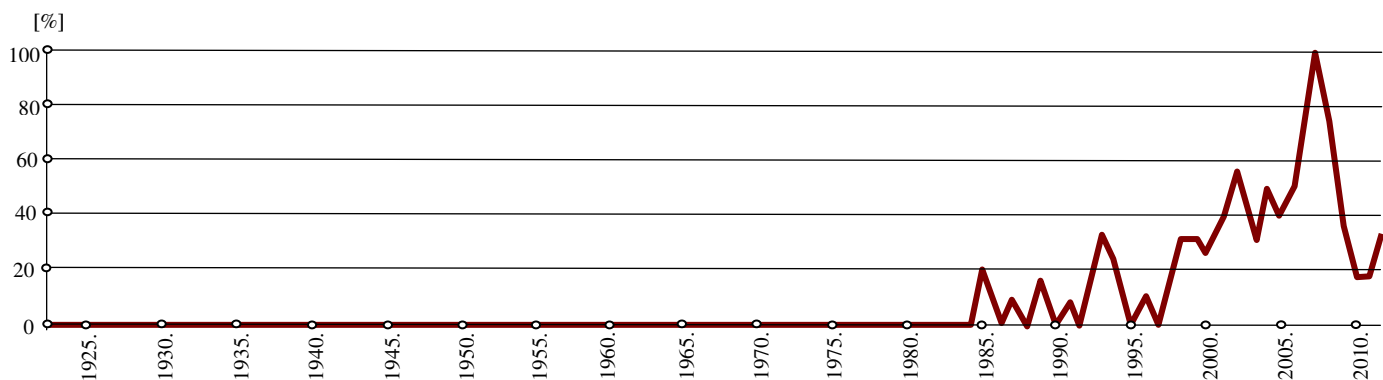
U maloj anketi, koja je provedena slučajnim odabirom među članicama naše udruge AMCA-FA, sve kolegice, koje su odgovorile na anketu izjavile su da uglavnom nisu osjetile diskriminaciju na poslu zato što su žene. Ta pojava je bila vezana tek u malom broju slučajeva. Bila je prisutno određeno nepovjerenje dok su bile mlade inženjerke, ali kasnije su se u poslu cijenili samo stručni argumenti. Također su mišljenja da zbog spola nije bilo značajnijih problema u napredovanjima i dokazivanju na poslu. Bilo je vrlo lijepo pročitati da bi sve bez iznimke bez razmišljanja opet odabrale isto zanimanje građevinskog inženjera te da nikad nisu požalile što su upisale Građevinski fakultet.

Kad je riječ o nastavku obrazovanja za magistra ili doktora znanosti, vidljiv je u početku kvalitativno sličan trend koji vrijedi i za diplomirane inženjere. Gledajući u povijest Građevinskog fakulteta sve do 1919. godine, kada je osnovana Visoka tehnička škola, bilo je za očekivati da će se najprije pojaviti diplomirani inženjeri, a tek potom doktori znanosti. Međutim, nije se tako dogodilo. Naime, profesorsko je vijeće prihvatilo propise za dobivanje doktorata tehničkih znanosti pa je u siječnju 1921. god. zaključilo da se bivšem odjelnom predstojniku dr. Milanu Rojcu podijeli počasni doktorat za velike zasluge pri osnivanju Tehničke visoke škole. Prvu doktorsku disertaciju obranio je iste godine nastavnik (pristav) Konstantin Čališev (1888.-1970.) te je tako postao prvi inženjer, koji je na ovom fakultetu

stekao doktorat znanosti. Slično kao kod diplomiranih inženjera, vladala je dominacija muškaraca u stjecanje titule doktora znanosti sve do 1985. godine (slike 3. i 4.), kada je prvu doktorsku disertaciju obranila jedna žena - Dea Šinkovec (ud. Diklić). Interesantno je napomenuti da su prve tri žene doktorice znanosti s našeg fakulteta bile nastavnice na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

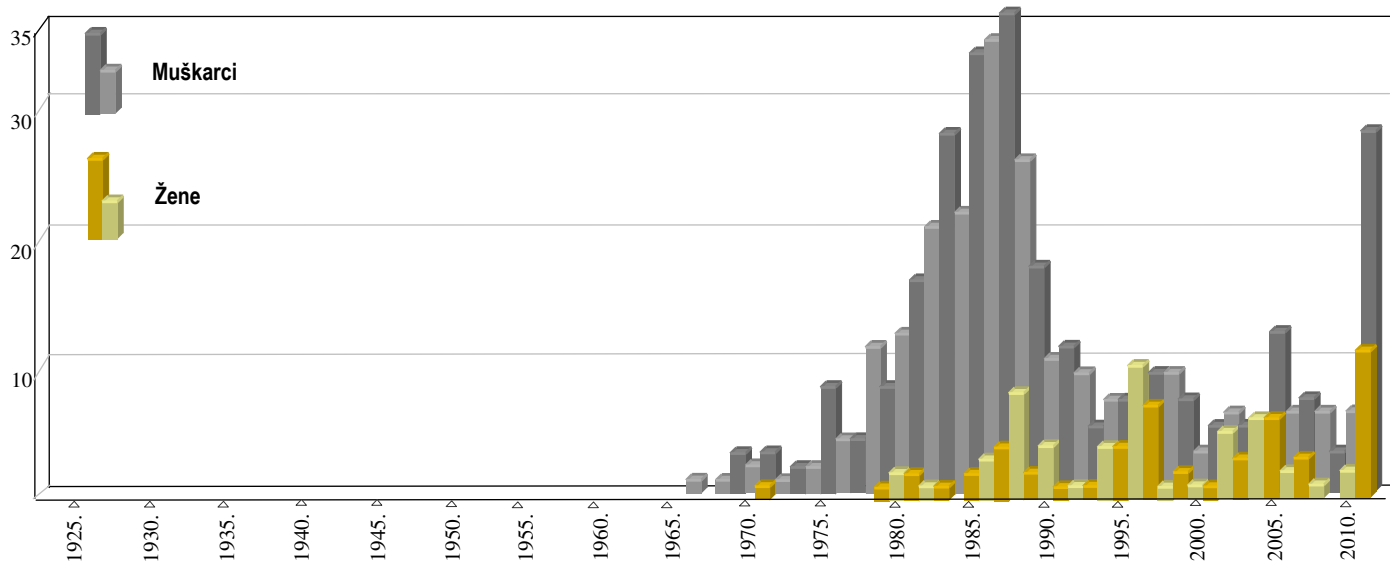

Slika 3. Broj žena i muškaraca koji su stekli akademsku titulu doktora znanosti po godinama

Slika 4. Zastupljenost žena koje su stekle akademski stupanj doktora znanosti po godinama

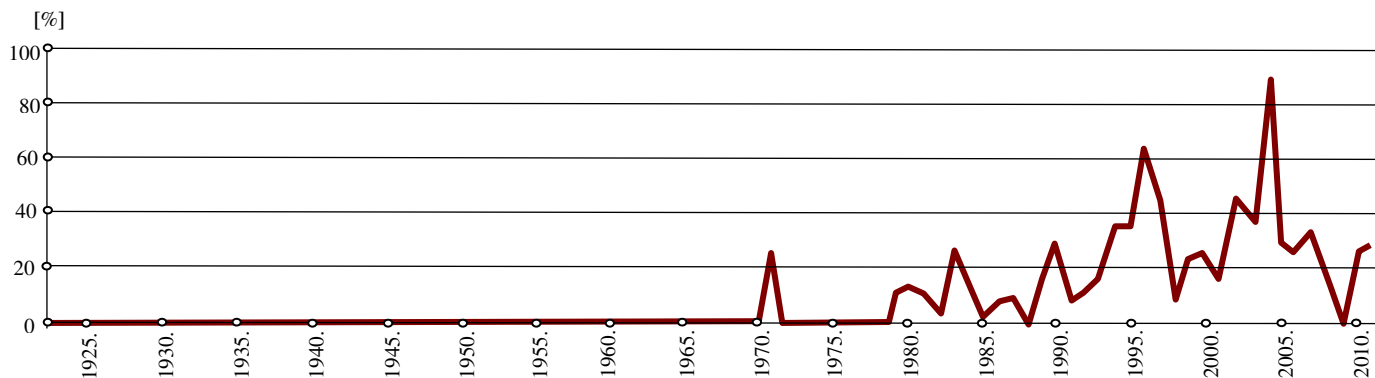
Vidljivo je da su žene kroz mali broj godina postale značajno zastupljene u svakoj generaciji onih koji su stekli titulu doktora znanosti, a još je važnije da od 1998. godine nije prošla niti jedna godina, a da barem jedna žena nije stekla taj najviši akademski stupanj. Ako se usporede podaci na državnoj razini, vidi se da žene drže otprilike isti prosjek na našem fakultetu, koji vrijedi za sva područja znanosti. Naime, u 2012. godini stupanj doktora znanosti steklo je 53% žena. Do kraja 2012. na Građevinskom fakultetu je ukupno 245 osoba steklo znanstveni stupanj doktora znanosti među kojima je 45 žena odnosno 18%. Samo 12 godina ranije taj je odnos bio znatno nepovoljniji i žene su među doktorima znanosti bile zastupljene samo sa 6%.

Slika 5. Broj žena i muškaraca koji su stekli titulu magistra znanosti po godinama

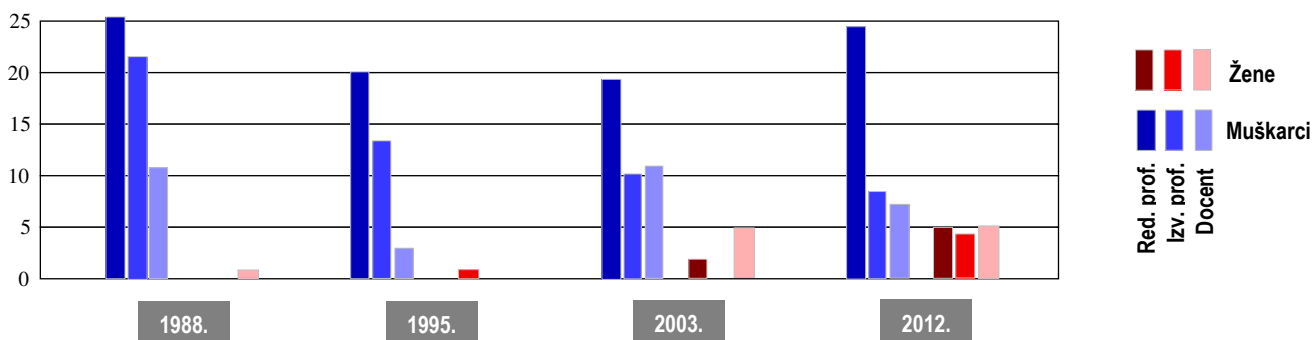
Od 1959. do početka 70.-tih godina nitko nije doktorirao na našem fakultetu. Razlog tome leži u činjenici leži u tome da je 1963 pokrenut poslijediplomski magistarski studij. Prvi magistar znanosti bio je Ivan Tomičić, koji je kasnije doktorirao i postao profesorom na Građevinskom fakultetu.

Za razliku od doktora znanosti, prva žena je vrlo brzo obranila magistarski rad. Tako je 1971. prvom magistrinom znanosti na Građevinskom fakultetu postala Dea Šinkovec (ud. Diklić). Poslije nje dugo se čekalo na još jednu ženu magistra znanosti, a poslije toga žene su ostvarile neprekinutu zastupljenost u ovoj grupaciji akademskih građana sve do zatvaranja poslijediplomskog magistarskog studija (slika 6.).

Slika 6. Zastupljenost žena koje su stekle diplomu magistra znanosti po godinama

Za razliku od stjecanja raznih akademskih stupnjeva, na značajniju zastupljenost žena u populaciji nastavnika na Građevinskom fakultetu trebalo je čekati dosta duže vremena. Kao što se vidi na slici 7. Sve do početka 21. stoljeća, među znanstveno-nastavnim zvanjima gotovo i nije bilo žena iz redova građevinskih inženjera. Zadnje desetljeće i pol zastupljenost žena se značajno povećava i 2012. godine po pet žena su redovite profesorice a četiri su u znanstveno-nastavnom zvanju izvanredne profesorice. Prva redovita profesorica na Građevinskom fakultetu iz redova građevinskih inženjera bila je Dubravka Bjegović. U to zvanje bila je izabrana 2000. godine.

Slika 7. Broj žena i muškaraca u znanstveno-nastavnim zvanjima

Zastupljenost žena samo u znanstveno-nastavnim zvanjima (docent, izvanredni profesor, redoviti profesor i redoviti profesor trajno) daleko je manji nego kad se pribroje i sva nastavna zvanja (predavači) i suradnička zvanja (asistenti, znanstveni novaci). Danas je zastupljenost žena u svim navedenim zvanjima na Građevinskom fakultetu nešto manja od 40% što je još uvijek manje od državnog prosjeka, koji iznosi 47% za akademsku godinu 2012./2013. Na razini samo znanstveno-nastavnih zvanja to učešće je 26% u odnosu na zastupljenost na državnoj razini od 38%.

Kao što se vidi, unatoč manjoj zastupljenosti žena u odnosu na mušku populaciju u svim kategorijama, sasvim sigurno se ne može govoriti da je Građevinski fakultet 'muški' fakultet. Žene su se iskazale kao potpuno ravnopravne u svakom pogledu, dokazale su se kao vrsni stručnjaci, znanstvenici i nastavnici, a Građevinski fakultet je 2002. god. dobio i prvu dekanicu u svojoj povijesti Dubravku Bjegović, a trenutno svoj mandat završava i druga dekanica Vesna Dragčević.

Diplomirani inženjer građevinarstva i ...

Foto: MGR

MAKSIMILIJAN MAKS PEČ

inženjer, fotograf, novinar

Početak 2014. godine i tiskani i internetski mediji su, pogotovo oni sa riječkog područja, bili preplavljeni vijestima o događanjima vezanim uz proslavu stotog rođendana Maksa Peča, alumna Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i vrlo uglednog Riječanina, kojeg nazivaju i *'živičom riječkom enciklopedijom'* kao i *'poviješću na dvije noge'*. Vojko Obersnel, gradonačelnik Rijeke, istaknuo je tom prilikom da gotovo i nema društvene djelatnosti u Rijeci u kojoj Maks Peč nije bio na neki način prisutan.

Bio je to i povod da se naši alumni upoznaju sa više nego bogatim životom čovjeka, koji se nije bavio samo poslovima vezanim uz zanimanje građevinskog inženjera, za koje se školovao, već je bio i značajni fotograf, najstariji aktivni novinar, spisatelj, profesor, sportaš, filatelist, dobrovoljni vatrogasni zapovjednik, cijenjeni crkveni laik..... Jednom rječju, bio je sudionik vremena koje je obilježilo riječku povijest. Rijeka se na vrlo lijep način odužila svom sugrađaninu te su tako Riječka nadbiskupija, Muzej grada Rijeke i Fotoklub Rijeke povodom proslave njegovog stotog rođendana organizirali prigodna dvodnevna događanja.

Rodno mjesto - tvornica municije

Bogat i interesantan životni put ovog stogodišnjaka započeo je 13. siječnja 1914., prije početka Prvog svjetskog rata. Kako sam kaže, smatra se pravim Sušaćaninom, iako se nije rodio na Sušaku. Malo je onih koji mogu reći da su se rodili u tvornici municije kao on. Njegova majka Genoveva Mandić se zagledala u prvog oficira stroja topiljerke T8 Austrijanca Teodora Potscha. Dobila je trudove upravo u vrijeme kad je posjetila svog supruga, tako da se Maks rodio zapravo daleko od svog

Sušaka, u tvornici municije Sufid u Dugom Ratu. Jedna seljanka ga je tada stavila u koš i odnijela na obližnje brdo do kapelice, gdje je odmah bio i kršten. Kaže da je zbog mjesta rođenja takav nemiran duh, pravi vulkanski tip. Topiljerka, na kojoj je službovao i Maksov otac, jednom je pustila dim zbog čega su je otkrili Talijani. Nekako je stigla do svoje matične luke u Puli. Međutim, za kaznu svi su s broda poslani u kopnenu vojsku na front u Galiciju gdje su izginuli. Među njima je bio i Maksov otac, kojeg se nažalost ne sjeća i ne zna gdje je njegov grob. Njegova majka, koja je bila iz ugledne obitelji grofovskog roda podrijetlom iz Boke i koja nije odobravalala njen izbor životnog partnera, došla je na Sušak sa svojim sinom, koji je tada imao nešto manje od godinu dana i tamo su u početku vrlo teško živjeli, često i gladni. Stanovali su u maloj podstanarskoj sobici na Fiumari, a majka ih je uzdržavala šivajući i radeći po kućama.

Nakon osam godina, nakon što je nestala svaka nada da će joj se muž vratiti, Maksova majka se ponovno udala. Prema njegovim riječima, tada su počeli normalno i dobro živjeti u vlastitoj kući budući je Maksov očuh, kojeg je zvao *tata* i kojeg pamti samo po dobru, bio direktor velike sušačke tvrtke za skladištenje drva. Jednom ga je Maks zamolio da ga namjesti negdje u svom poduzeću. On nije na to pristao nego je želio da njegov posinak najprije završi gimnaziju, a potom i fakultet. Obećao mu je, ako ne uspije završiti fakultet, da će ga tek onda negdje zaposliti. Maks je za svoj životni poziv odabrao građevinarstvo, te je tako diplomirao 14. veljače 1941. godine na Građevinskom odsjeku Tehničkog fakulteta u Zagrebu. Kako sam ističe specijalnost su mu bile vodogradnje, ceste i tuneli.

Kad priča o tom vremenu, ističe skromno i naravno prekritično, kako nije završio studij u predviđenom roku

Diplomirani inženjer građevinarstva i ...

od četiri godine nego za šest godina. Kaže da se unatoč toga što je bio odličan student, sramio pred svojim roditeljima, prvenstveno pred svojim očuhom, koji ga je izdržavao za vrijeme studija. Za vrijeme studija je i radio kod inženjera Sušića. Ovaj ga je odmah prijavio na socijalno tako da je Maks po završetku studija imao i četiri godine radnog staža.

Podizanje drvenog mosta preko Rječine 4./5. svibnja 1945. prema zamisli Maksa Peča (u sredini sa šeširo) www.fluminer

Inženjer koji nije volio statiku

Po povratku na Sušak, tadašnji gradonačelnik Šarinić, brat Hrvoja Šarinića, također alumnusa Građevinskog fakulteta u Zagrebu, zaposlio ga je kao projektanta u gradskoj tvrtki Vodovod, a istovremeno je i postao zapovjednikom vatrogasaca. Prisjećajući se svog najranijeg djetinjstva, kada je kao šestogodišnjak gledao s prozora unajmljenog stana na Fiumari u kojem su stanovali majka i on, kako D'Annunzijevi pristaše diže u zrak mostove u Mrkom kanalu i preko Rječine, nije ni sanjao da će njegov budući životni poziv biti građevinski inženjer te da će on puno godina kasnije ili obnoviti sve te mostove ili sagraditi nove spajajući dva dijela grada u jedan. Ističe da je samo jedan most, onaj na Titovom trgu, projektirao njegov kolega profesor Kruno Tonković, ali ga je ipak on sagradio. Međutim, u poratnom razdoblju projektirao je ili gradio gotovo sve mostove od Crikvenice pa sve do Trsta, a radio je i na obnovi Riječke luke.

Ističe da je cijeli svoj radni vijek proveo kao državni službenik. Proživio je mnoge države i političke sisteme, ali nije služio niti u jednoj vojsci. Tokom operacija oslobađanja Sušaka u Drugom svjetskom ratu, surađivao je s partizanima te je tako, na primjer, vodio gradnju provizornog drvenog željezničkog mosta u Šoićima kod Kostrene, čime je omogućen prijelaz tenkovima i Titovoj vojsci. Kaže i da nije bio proganjan, ali je unatoč toga 1945. godine ostao bez posla jer je bio kurir Vlatka Mačeka.

Osim što je radio u gradskoj upravi, predavao je i kao profesor na Građevinskoj školi a bio je i sudski vještak. Njegovo ime je vezano i uz, na primjer, gradnju Krčkog mosta, a sudjelovao je i u počecima gradnje autoceste Rijeka-Zagreb.

Aktivno je radio vrlo dugo te je umirovljen sa 47 godina radnog staža.

Fotografija - velika ljubav

Svestrani Maks Planč se u svom životu bavio i mnogim stvarima koje nisu imale nikakve veze sa građevinarstvom. Bio je i sportaš baveći se plivanjem, stolnim tenisom, atletikom, šahom. Interesantno ga je slušati kad govori o tim vremenima jer kaže da je zapravo bio loš plivač, ali mu je to pomoglo da vodi plivače čak 16 godina. S njima je proputovao mnogo europskih zemalja, a bio je i tajnik sudačke plivačke sekcije Hrvatske. Ističe da mu je poznavanje stranih jezika tu dosta značilo. Međutim, interesantno je napomenuti da govori i piše talijanski i njemački, koje nikad nije učio, a od francuskog, kojeg je učio u gimnaziji, više ne zna ništa.

Jedno od važnijih djelovanja Maksimilijana Peča svakako je vezano uz fotografiju. Tako je povodom njegovog stotog rođendana u galeriji Principij otvorena izložba pod nazivom "Maks Peč - počasni član Fotokluba Rijeka".

Maks Peč: Veletrgovina (foto: MGR)

Tim povodom okupili su se mnogi prijatelji i poštovaoci ovog poznatog Riječanina, a izložbu je otvorio gradonačelnik Vojko Obersnel. Nažalost, slavljениk nije bio prisutan jer se te večeri nije dobro osjećao. Na izložbi su se mogle pogledati fotografije iz njegovog najplodonosnijeg razdoblja iz sredine prošlog stoljeća, ali i noviji radovi, koje je napravio kao 95-godišnjak. Sve one bi se

Diplomirani inženjer građevinarstva i ...

mogle svesti pod ciklus kontemplacije u kojem Maks traži mir i samoću.

Maks Peč: Kontemplacija (Fotoklub Rijeka)

U sklopu dvodnevnih događanja, sljedećeg dana u Muzeju grada Rijeke otvorena je izložba "Maksovih sto godina" u okviru koje je predstavljen najbolji izbor njegovih autorskih crno-bijelih fotografija iz fundusa Muzeja, koje datiraju iz 50-tih i 60-tih godina prošlog stoljeća. Isto tako, na 11 panoa navedeni su najbitniji i najzanimljiviji podaci o slavjenikovom životu.

Slavljenik Maks Peč reže rođendansku tortu u društvu gradonačelnika Rijeke Vinka Obersnela i mons. dr. Ivana Devčića

Ravnatelj Muzeja Ervin Dubrović istaknuo je tom prilikom *da je gotovo zarazna fascinacija Pečevom pronicljivošću i sposobnošću uočavanja, njegovim poletom i*

optimizmom. Čovjek koji je nadživio nekoliko država, koji je preživio dva svjetska te pokoji nacionalni i lokalni ratni sukob, čovjek koji je s optimizmom dočekao i puno stoljeće svoga života, zaslužuje da ga saslušamo kada govori o svojem životu. Njegov život, sažeto predložen na deset prigodnih panoa, predložen je izvacima iz obiteljskoga albuma i popraćen komentarima kojima sam Peč govori o stotinu upravo minulih godina i tajni vlastite dugovječnosti.

Prva izložba doajena riječke fotografije Maksa Peča organizirana je daleke 1940. godine, kao člana Fotokluba Sušak, čiji je sljedbenik danas Fotoklub Rijeka. U šezdesetim godinama prošlog stoljeća bio je i tajnik, a kratko vrijeme i predsjednik kluba. Kroz svoj rad zalagao se da se klub otvori svima, koji imaju želju fotografirati te da nije jedini cilj izlaganje fotografija. Smatrao je osobito važnim na takav način privući mlade ljude. Bilo je još desetak Maksovih samostalnih izložbi, a na onoj održanoj 2002. godine u Muzeju grada Rijeke predstavljen je izbor iz njegovog cjelokupnog opusa kroz četrdesetak fotografija. Te iste godine autor je donirao Muzeju sve svoje radove.

Iz obitelji sv. Leopolda Bogdana Mandića

Kad Maks Peč govori o obitelji svoje majke, svakako je za mnoge najzanimljivija činjenica da je njen ujak sv. Leopold Bogdan Mandić. Maks ga je zvao dundo Bogdo i ističe kako su svi u njegovoj porodici visoki rastom osim njega i sv. Leopolda Mandića, koji je bio niži od 160 cm. Maksova baka je bila sedmo dijete u obitelji od jedanaestero djece od kojih je jedno dijete bio i sv. Leopold. Prisjeća se kako je ovaj njegov poznati predak bio interniran jer nije htio prihvatiti talijansko državljanstvo rekavši: *Poznato je da sam Hrvat, a krv nije voda.*

Maks je imao dosta predmeta, koje su bile u vlasništvu sv. Leopolda Mandića, pisma u kojima se svetac dopisivao s Maksovom majkom. Sve to je poklonio riječkoj crkvi. Danas još uvijek čuva kosti ovog sveca, koje je dobio iz Vatikana upravo on.

Maks Peč je cijelog svog života bio vezan uz Crkvu. Najstariji je suradnik crkvenog glasila "Zvono". U tom mjesečniku redovito objavljuje svoja razmišljanja o raznim temama i po tome je i najdugovječniji suradnik, budući se njegovi radovi objavljuju već punih 40 godina. Tako je dobio i tu čast da Eduardo Filipović na zidu Sjemeništa u Rijeci nacrtao njegov portret.

Tokom svog dugog i plodnog života Maks Peč je dobio mnoga priznanja, nagrade, medalje iz raznih država te i ta priznanja svjedoče o raznim društvenim i političkim prilikama, pomiruju svjetonazore, ideje i sustave. Ipak, među brojnim priznanjima i odličjima kao najdraže je izdvojio *Pro Ecclesia et Pontifice* kojeg je dobio od pape

Diplomirani inženjer građevinarstva i ...

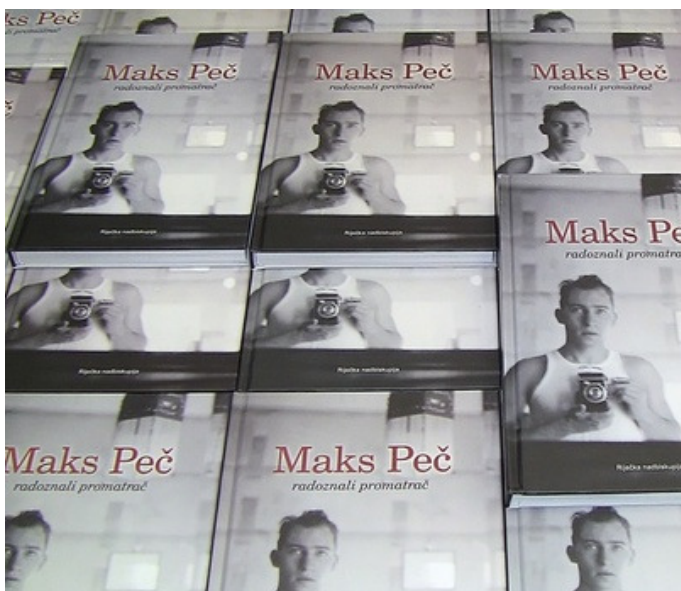
Ivana Pavla II prilikom njegovog posjeta Hrvatskoj 2003. To je najveće priznanje koje laik u Crkvi može dobiti.

U čast njegovog stotog rođendana služena je misa zahvalnica. Služena je na sam njegov rođendan u Katedrali Sv. Vida, a predvodio ju je riječki nadbiskup i Maksov prijatelj mons. dr. Ivan Devčić za slavljenika, njegovu pokojnu suprugu Nadu te njegovog velikog prijatelja pokojnog nadbiskupa Josipa Pavlišića. Mons. Devčić je rekao za svog prijatelja: *Neka nam još dugo poživí naš starina, naš časni gospodin Maks Peč, čovjek o kojemu, s pjesnikom, možemo reći "Sve manje ljudi znan ča nalik su na te".*

mogao. To bi izgledalo kao da sam je nakon šezdeset godina zajedničkoga života potjerao.

20 + 50 + 30 = 100

Zahvaljujući se na čestitkama u Muzeju grada Rijeke na otvorenju izložbe njemu u čast, rekao je da se njegov život može podijeliti u razdoblja od 20, 50 i 30 godina. "S 20 godina sam počeo raditi, imam skoro punih 50 godina radnog staža, a 30 godina sam u mirovini. Utvaram si da sam ljudima bio dobar i koristan" - rekao je Maks Peč. Zaključio je da ne bi doživio ove godine da se u životu ljutio. "Dug je život za mojim leđima. Imao sam svoju filozofiju: ni sa kime se svaditi, svi su ljudi dobri, a ako je netko i malo čudan, pusti ga na miru. Toga se držim i danas." - njegove su riječi. Poruka je to koju bi trebali prihvatiti i mnogi mlađi ljudi ako žele krenuti njegovim stopama.

Knjiga "Maks Peč - radoznali promatrač"

Maks Peč na zidu Sjemeništa u Rijeci (foto D. Škomrlj)

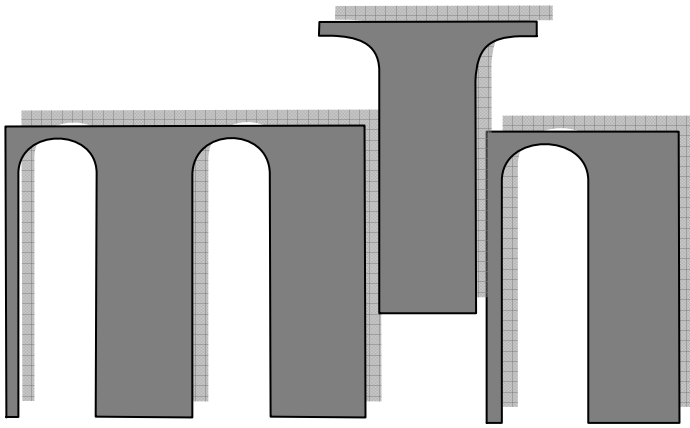
Riječka nadbiskupija izdala je i prigodnu knjigu "Maks Peč - radoznali promatrač", koja je predstavljena prilikom otvorenja izložbe njemu u čast u Muzeju grada Rijeke.

I činjenica da se ova knjiga ne može naći u slobodnoj prodaji mnogo govori o Maksu Peču kao čovjeku. Naime, knjiga se ne može kupiti po nekoj unaprijed određenoj cijeni već se zauzvrat daje dobrovoljni prilog za zlostavljane žene.

Maks Peč nažalost sa svojom pokojnom suprugom Nadom nije imao djece. Međutim, uvijek odgovara da je istina da nije imao djecu, ali je bio zato kum djeci na krštenju više desetaka puta. Kad se njegova pokojna supruga teško razbolila, tri je godine bila nepokretna u krevetu, a Maks se cijelo vrijeme starao o njoj. O tom razdoblju je rekao: *Danas živim u ovoj kući na Sušaku, u kojem je Nada umrla, a ja živim i dalje s našim lijepim uspomjenama. Bila je jako bolesna. Tri godine bila je potpuno nepokretna. Nije mogla ni govoriti. Mnogi su mi savjetovali da je smjestim u starački dom. Nisam*

Izložba "Maksovih sto godina" u Muzeju grada Rijeke

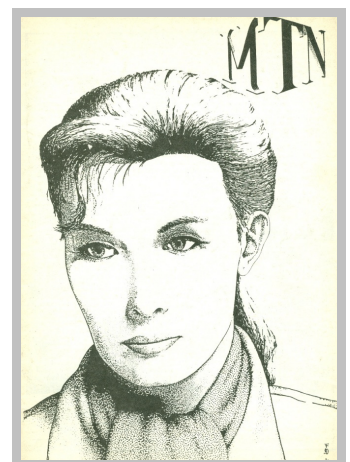
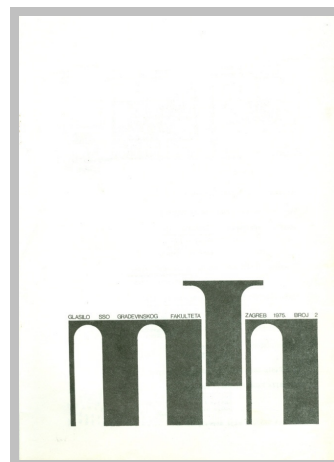
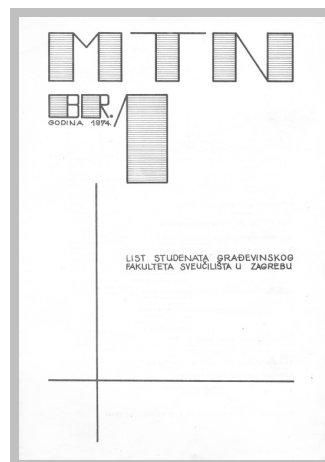

40 GODINA OD IZDAVANJA PRVOG BROJA NAJDUGOVJEČNIJEG STUDENTSKOG GLASILA

Sasvim slučajno, prikupljajući podatke o generaciji studenata upisanih na Građevinski fakultet u Zagrebu 1973. godine, prisjetio sam se studentskog glasila MTN, čiji je prvi broj izdan prije 40 godina, 12. prosinca 1974. godine u nakladi od 300 primjeraka. Iako je prvi broj tiskan u Sveučilišnoj knjižari bio besplatan, kasniji brojevi tiskani su u sve većoj nakladi i prodavali su se. Razgovarajući s nekolicinom studenata iz tog vremena, svi su se prisjećali kako smo s nestrpljenjem iščekivali svaki novi broj, ali nismo bili i jedini. Kao što će se vidjeti kasnije u ovom napisu, ovaj list su jednako tako pažljivo čitali i nastavnici fakulteta. Naravno, bilo je to vrijeme bez kompjutera i fotokopirnih strojeva, cijeli list se pisao na mehaničkoj pisačkoj mašini, a ne treba niti naglašavati da su se svi crteži radili ručno tušem. Svaki broj je sadržavao najmanje 32 stranice A4 formata, a već u drugom broju zaživio je prepoznatljiv logo 'MTN' asocirajući na vijadukt, a sa značenjem kratice, koja je u analizi konstrukcija označavala dijagrame momenata savijanja, poprečnih i uzdužnih sila. 'MTN' je bio prvi studentski list na našem fakultetu, ali i najdugovječniji u njegovoj povijesti. Nažalost, fakultetska studentska organizacija nije u svojoj arhivi sačuvala primjerke ovog glasila. Međutim, pozivi tek nekolicini kolega urodio je neočekivanim rezultatom. Prikupljeno je 22 broja lista od ukupno četrdesetak, koliko ih je izdano u nešto više od 10 godina. To je također pokazatelj koliko je 'MTN' značio tim generacijama studenata, kad su pojedine primjerke kao uspomenu čuvali i četrdesetak godina.

KONTINUITET IZLAŽENJA LISTA

List 'MTN' izlazio je u kontinuitetu preko 10 godina pri čemu su se smjenjivale generacije studenata, koje su sudjelovale u kreiranju sadržaja lista. To je vidljivo kako iz popisa glavnih urednika lista (Predrag Kronja, Smiljan Jurić, Ivan Vrabac, Željko Mandić, Zoran Zechner, Miroslav Huzjak, Krešimir Fresl), tako i iz popisa studenata koji su činili na određeni način urednički odbor. Sadržajno se mogu također uočiti otprilike tri faze kroz koje je list prolazio.

Naslovnice prvog, drugog i zadnjeg broja 'MTN'-a

Možda je najinteresantnije, ali možda i najbolje, vrijeme od početka izlaženja lista 1974. pa do kraja sedamdesetih godina. U to vrijeme list je bio zaista najviše orijentiran na studentske teme, ali u kojima je bila primjetna otvorenost i kritičnost, koja bi i za današnje vrijeme bila vrijedna pažnje. Tekstovi su bili vrlo britki, kritička mišljenja su se iznosila u potpisanim tekstovima, vodili su se razgovori s tadašnjim profesorima vrlo otvoreno bez tabu tema, tražili su se odgovori ponekad i ne na ugodna pitanja. O tome dovoljno svjedoči podatak da je nakon napisa u listu o problemima studenata vezanih uz jednog asistenta iz matematičkih predmeta bio sazvan sastanak djelatnika Zavoda za matematiku te da je u narednom broju izišao njihov stav o navedenom problemu. Jasno je da je istina rijetko kada crno-bijela te da su i studenti znali pogriješiti. Ipak, s ovim vremenskim odmakom, sjajna je činjenica da su se i vrlo oštri komentari i viđenja potpisivali punim imenom i prezimenom, što bojim se danas ne bi bio slučaj

U glasilu studentata Građevinskog fakulteta, koje se pojavilo puno godina kasnije, nije bilo ni blizu tekstova sličnog sadržaja.

SADRŽAJ LISTA KAO VREMEPLOV

U prvom razdoblju izlaženja 'MTN'-a dominirale su studentske teme prvenstveno vezane uz nastavu i život na fakultetu. Nadopunjavali su se napisima iz struke o tada najinteresantnijim izgrađenim objektima ili koji su bili u fazi gradnje, vijestima o sportskim uspjesima studentskih ekipa na sveučilišnim natjecanjima i slično. Bile su zastupljene i teme iz kulture te su tako dani prikazi novijih knjiga, filmova, kazališnih predstava, a i sami studenti su se pojavili sa svojim literaturnim uradcima kao što su pjesme, priče itd. U zadnjim brojevima lista svoje je priče objavljivao i Krešimir Fresl, jedan od urednika lista, a danas sveučilišni profesor. Ilustracija na naslovnoj stranici zadnjeg broja 'MTN'-a također je njegovo autorsko djelo i malo je poznato da kolega Fresl i vrlo lijepo crta. Kako je vrijeme odmicalo, tako je u glasilu pravih studentskih tema postajalo sve manje, a najzastupljeniji su bili

Prijelaz redovitih studenata iz čiste upisne generacije u više godine studija (MTN broj 7/1976.)

Ak. god. upisne generacije	1. god.	2. god.	3. god.	4. god.	5. god.	Dipl. u roku
1970./1971.	141 (100%)	51 (36%)	46 (33%)	35 (25%)	33 (23%)	25 (18%)
1971./1972.	219 (100%)	122 (56%)	73 (33%)	58 (26%)	56 (26%)	
1972./1973.	214 (100%)	93 (43%)	80 (37%)	64 (30%)	61 (29%)	
1973./1974.	226 (100%)	116 (51%)	91 (40%)	75 (33%)		
1974./1975.	248 (100%)	111 (45%)	76 (31%)			
1975./1976.	225 (100%)	88 (39%)				

radovi samih studenata. Na takav način zadnji brojevi 'MTN'-a nisu više bili previše slični onima iz razdoblja od prvih 5-6 godina izlaženja. U tekstovima je oštrica kritika značajno otupila ili je čak posve izostala. Bio je to očit znak da je sve manje studenata bilo zainteresirano za

rad u listu, što je uredništvo i eksplicitno napisalo. Jedna smjena generacija studenata pokazala se kobnom za opstanak najdužeg studentskog glasila na Građevinskom fakultetu.

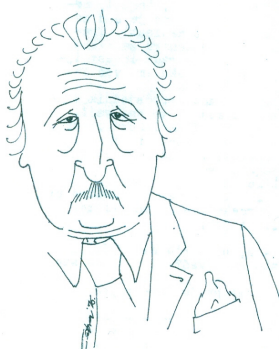
Treba napomenuti da studenti nisu u svom listu samo kritizirali. Dapače, znali su i zahvaliti i čestitati na nekom uspjehu svojih nastavnika. Tako će ostati zabilježena čestitka prof. dr. sc. Ottu Werneru u 10. broju 'MTN'-a povodom dobivanja nagrade za životno djelo: "Hvala Vam profesore, ne samo na ovom razgovoru, nego mislim da dijelim mišljenje svih generacija studenata koje ste odgajali kad Vam kažem 'Hvala' za sav trud i zalaganje, koje ste zbog njih kroz ovih 25 godina iskazali. U ime svih iskrena čestitka za ovu veliku nagradu!"

Karikature nastavnika Slavka Hozjana, Veselina Simovića, Stjepana Sablića, Juraja Molčanova i Ervina Nonveillera bile su ilustracije uz razgovore, koji su s njima vođeni

Vrlo je interesantno danas čitati razgovore sa ondašnjim profesorima, koje je najvećim dijelom vodio Jure Radić, danas profesor na Građevinskom fakultetu. Ti razgovori ostali su kao dokument jednog vremena prenešeni na papir u jednoj iskrenoj mladenačkoj maniri, što im daje dodatnu vrijednost. Zanimljiva je slučajnost (ako je slučajnost) da je u prvom i zadnjem broju 'MTN'-a objavljen

razgovor s prof. dr. sc. Veselinom Simovićem, koji je 1974. godine bio dekan Fakulteta, a u vrijeme izlaska posljednjeg broja 'MTN'-a prvi čovjek Građevinskog instituta. Prvi razgovor je potpisao Jure Radić, a ovaj potonji Krešimir Fresl. Interesantno je napomenuti da su ilustracije uz razgovore s profesorima predstavljale vrlo dobre karikature, koje su radili sami studenti.

Sulejman Rašidkadić Suljo

Međutim, nisu se objavljivali razgovori samo s profesorima odnosno nastavnicima. U rubrici „Popularna ličnost faksa“ tako su gostovali, na primjer, nezaboravni upravitelj zgrade, ali i strah i trepet za studente, Sulejman Rašidkadić Suljo, te najbolji student u svojoj generaciji Mensur Mulabdić, danas sveučilišni profesor na Građevinskom fakultetu u Osijeku.

Glavne teme, koje su se provlačile kroz cijelo vrijeme izlaženja lista, bile su reforma nastave (uveden je princip aktivne nastave i 'godina za godinu') i nedostatak literature. Neki od tih komentara vezanih uz probleme u nastavi aktualni su i danas. U to doba dosta je bilo pritužbi i na honorane asistente ili one koji su dolazili iz GI-a, prvenstveno zbog njihove nedostupnosti. Profesore se konstantno pritiskalo da izdaju skripta ili barem svoje zabilježbe prema kojima predaju. Naime, treba se prisjetiti da u to doba nije bilo interneta te da nije bio na raspolaganju značajniji broj udžbenika. Tim više, što tada u početku nije bilo niti fotokopirnih strojeva. Danas potpuno zaboravljeni problem iz vremena sedamdesetih godina je bio i kronični nedostatak stolica. Stolice su se prenosile iz jedne dvorane u drugu i nerijetko se događalo, da ako student dođe neposredno prije početka predavanja, da nema gdje sjesti. U listu je zabilježeno da su neki studenti zaključavali svoje stolice u studentske ormariće kako bi bili sigurni da prije početka predavanja neće morati obilaziti crtaonice u potrazi za stolicom. Iz uprave fakulteta govorilo se da se svake godine kupuje određeni broj novih stolaca, što nije godinama rješavalo problem. Kao nekad, a tako je i danas, nedostatak prostora je stalna tema.

Građevinijade (sportski susreti studenata), absolventska putovanja, stručne ekskurzije, absolventske večere bile su stalne teme tokom cijelog vremena izlaženja lista. Iz tog vremena su ostali zapisani 'štikleci' o mnogim profesorima i asistentima. Dosta česti su bili nogometni susreti između nastavnika (najčešće asistenata) i studenata. U nogometnim ekipama nastavnika najzastupljeniji je bio Zavod za tehničku mehaniku.

Ne treba zaboraviti niti na opća društveno-politička kretanja tih godina. Bilo je za očekivati da će se to odraziti i djelomično na sadržaj ovog studentskog lista. Međutim, prelistavajući dostupne brojeve mora se zaključiti da je taj dio bio minoran, iako nešto više prisutan tek krajem osamdesetih godina u doba bolesti Josipa Broza Tita. Međutim, za pravu valorizaciju studentskog glasila 'MTN'-a ova komponenta nije niti bila značajna.

Nedostatak literature bila je stalno prisutna tema

Iz razgovora s prof. Krunom Tonkovićem : VOLIM POEZIJU, STUDENTE I MOSTOVE ('MTN' br. 8/1977.)

MTN: Na svakom fakultetu postoji neki predmet, neki profesor, koji je bauk, pred kojim se strepi. Na Građevini je to Tonković. Da li Vam je to poznato?

Tonković: Da, da znam, i to me možda najviše u životu smeta. Jer ja nisam nikad svoj život tempirao tako da me se netko boji. I kada sam na gradilištu bio. I kad smo bili u teškim situacijama, nikad nisam dolazio u priliku da me se ljudi boje. Ako se nešto od mene trebalo, onda sam ja nastojao svim silama pomoći. Naravno da se na sveučilištu događa drugačije. Vi tu ne možete nekom pomoći ako nije došao k vama.

MTN: Znači, Vi ste ipak svjesni da ste najteži studentima!

Tonković: Tako se to nekako proširilo. Možda, znate, iz tog razloga što je taj predmet drugačiji nego drugi. To je finalni predmet i tu se svaki student boji da ću ga pitati nešto iz predmeta od ranije. Kad bih pitao samo mostove, onda bi to bilo lakše. Eto, to stvara nesigurnost i kod najboljih i onda se oni pitaju je li to predavano ili nije. E, pa nećemo sada ponavljati ono što je u nekom drugom predmetu ponavljano i po nekoliko puta.

MTN: Ali ipak ima na fakultetu i drugih završnih predmeta koji nisu ni izdaleka tako teški za položiti.

Tonković: To je pitanje izbora gradiva. Pitanje je što se želi postići određenim predmetom. Lako je naučiti da se danas tako i tako radi. Naučiti da ne postoje apsolutne istine u tehnici, da postoje samo časovita saznanja, to je puno teže. I iz toga onda slijedi da se student osjeća lagodnije na nekom drugom predmetu, gdje treba naučiti daleko veći kvantum znanja nego ovdje.

MTN: Da li je Vama drago da je Vaš predmet najteži, da stvara studentima najviše poteškoća, da ga se najviše boje?

Tonković: Ma ne. Dapače, meni je to, znate, to mi se pomalo čini smiješnim. Ja sam čovjek koji je živio s mnogim ljudima. Ja volim studente, volim da dođu k meni, da porazgovaramo, da uspostavimo kontakt, da se približimo.

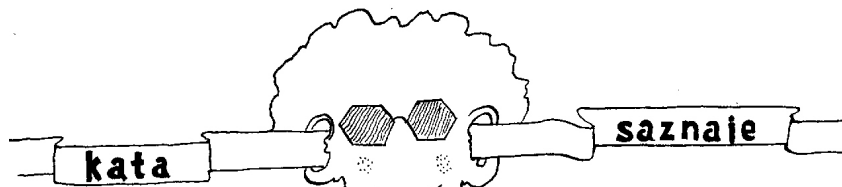
KATA SAZNAJE

Već od trećeg broja 'MTN'-a izdanog 1975. godine uvedena je stalna rubrika 'Kata saznaje' s prepoznatljivom grafičkom pozadinom ženske glave s isplaženim jezikom. Rubriku je pokrenula Kata Đurić, po kojoj je rubrika i dobila ime, a kasnije su joj u radu pomagali i drugi studenti. Vrlo kratkim komentarima kroz humor i satiru studenti su ukazivali na interesantna događanja vezana uz život i rad na fakultetu, ali nerijetko su kritički progovorili i o svojim nastavnicima. To je dio lista koji su najprije s jednakim zanimanjem pročitali i studenti i nastavnici. Nažalost, kad je pokretačica rubrike diplomirala, postepeno se i gasila ova rubrika koja je standardno zauzimala cijelu jednu stranicu glasila.

KULTURNA DOGAĐANJA

Iz mnogih napisa vidljivo je da je kulturna djelatnost bila dosta razvijena u to vrijeme. Sredinom 70-tih godina, kad je taj odbor vodio Ivica Džeba, danas nastavnik Građevinskog fakulteta, nije bilo toliko medijskih događanja i mogućnosti, koje su danas svekoliko prisutne. Ipak, jedan podatak objavljen u 'MTN'-u pokazuje da ne vrijedi ondašnji, a možda i današnji stereotip, kako studenti pogotovo tehničkih fakulteta, nisu baš posebno zainteresirani za kulturna događanja. Vidljivo je, na primjer, da je samo 1977. godine prodano studentima ukupno 1708 ulaznica za razne kazališne predstave i koncerte uz popuste od 30% do 75%. Ova brojka od približno dvije ulaznice po jednom studentu je teško nadmašiva i u današnje vrijeme.

Uz mnoge druge aktivnosti vrijedno je zabilježiti da su studenti članovi foto-kluba organizirali nekoliko izložbi fotografija na kojima je sudjelovalo više klubova izvan kruga Građevinskog fakulteta. Izložbe su se organizirale u auli fakulteta. Međutim, naši studenti su se natjecali na raznim natjecanjima za umjetničku fotografiju i sudjelovali su na brojnim izložbama šaljući svoje radove. Da geslo 'važno je sudjelovati' nije ostalo samo na tome svjedoče i zapisi da su naši studenti dobivali i nagrade na tim izložbama. Prema napisima u 'MTN'-u u nagradama je prednjačio Darko Hlušička.

Među ženskim svijetom se priča da bi dr. Anđelić trebao uvesti novi predmet - Šarmirani beton. Jednim udarcem dvije muhe. Prilog i Reformi studija i Međunarodnoj godini žena. (MTN 3/1975.)

Dr. Šimić obavještava studente druge godine da ne troše vrijeme na pisanje šalabahtera jer će od sada on biti na svakom roku. (MTN 3/1975.)

Kolegice na Građevini uopće nemaju protekciju iako ih je malo. Psiholozi to objašnjavaju ovako: mnoge profesore i asistente je znanstveni rad toliko iscrpio da više ni slučajno ne reaguju na ženske čar. (MTN 3/1975.)

Dečki, jeste li ikad zamislili loptu kad slobodno ili jednostrano oslonjen disk, kružnog poprečnog presjeka, podvrgnut udarnom opterećenju? Bolje da niste, jer bi vam prisjeo nogomet. (MTN 5/1976.)

Znate li što znači "Izvinjavamo se, mnogo se izvinjavamo!"? To znači da morate ponovno crtati program jer vam ga je asist. Cvetko zabunom pošarao kemijskom olovkom. (MTN 8/1977.)

Brucoši, požurite s predajom prijavnica iz Korištenja vodnih snaga, jer dok dođete do četvrte godine, svi rokovi će biti popunjeni. (MTN 8/1977.)

Ne sumnjamo da će integracija s IGH pridonijeti skraćenju studija. Iz iskustva znamo da honorarni asistenti iz IGH znaju da u toku jednih vježbi mogu održati troje. Baš smo mi studenti neskromni kad nas je strah sličnih "prednosti". (MTN 8/1977.)

Važna obavijest! Dana 8. marta tekuće godine zabranjuje se vožnja svim šminkerima s faksa ulicama: Proleterskih brigada, Miramarska, Savska, Frankopanska, Kačićeva..... Asistenica Szirovica će, naime, nastojati položiti vozački ispit. (MTN 8/1977.)

U pauzi predavanja iz Matematike I u velikoj predavaonici našao se jedan pravi pas privučen glasinama da se ovdje provodi pasji život. Pasji komentar na odlasku je bio: "Ma kaj je z vami ljudi, pasji život je spram ovoga rajska ljepota!" (MTN 8/1977.)

Primjećena je velika navala kolegica u dvije grupe iz Cesta. Naime, spomenute grupe vodi asistent Korlaet. (MTN 9/1977.)

U ovom broju obavještavamo sve fakultetske šminkere da paze kako, gdje i kada parkiraju aute jer je asistentica Szirovica položila vozački ispit. (MTN 9/1977.)

Još se uvijek ne zna da li će se i u kakvom obliku održati obavezna stručna ekskurzija. Ekskurziju inače organizira Katedra za organizaciju građenja. (MTN 10/1977.)

Kod prof. Horvata ništa novog. Još uvijek se, na ispitu poziva na Gospoda Boga. (MTN 11/1977.)

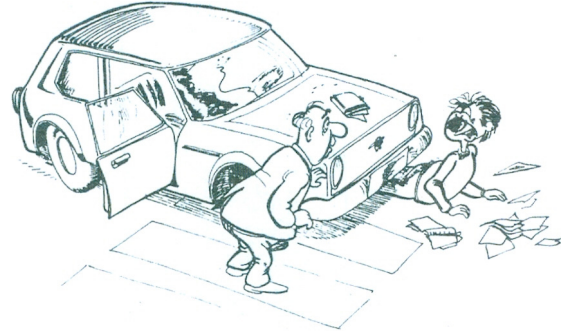
Poslije apsolventeske večere, profesoru Klemenčiću su bila povjerena tri prodekana. Valjda zato što on najbolje poznaje Ceste. (MTN 12/1977.)

Djevojke su toliko rijetke na našem faksu, pa kad se negdje pojave, dobivaju sve što traže. Opipljiv dokaz za to su separati iz Betona. (MTN 19/1978.)

Primjećujemo da profesori postaju sve bliži studentima što se više približava izbor novog dekana. (MTN 1981.)

SPORTSKA DOGAĐANJA

Ostat će zabilježeno u listu 'MTN' da je jedan od nekadašnjih plivačkih reprezentativaca bio i Rene Lustig, student Građevinskog fakulteta. U razgovoru Lustig je odgovarao na pitanja o treninzima i svojim uspjesima. Bio je jugoslavenski rekorder na 100 metara slobodno, a nalazio se tada i među 16 najbržih euroljana. Zabilježen je i razgovor sa Žarkom Deškovićem, također studentom Građevinskog fakulteta, inače bivšim prvakom Jugoslavije u jedrenju jedrilicom tipa „Kadet“. Bilo je tu još mnogo znanih i neznanih pojedinaca, ali iz broja u broj bilježeni su mnogi veliki uspjesi studentskih ekipa na sveučilišnim natjecanjima. Bilo je to 'zlatno doba' kad su sa studentima radili profesori tjelesne kulture bračni par Đurđa i Nikola Krčmar.

Profesore, ovo je već drugi put danas da me rušite!

UMJESTO ZAKLJUČKA

Razdoblje druge polovice sedamdesetih i prve polovice osamdesetih godina u životima ondašnjih studenata ostat će svakako zabilježeno i po jednom sjajnom studentskom glasilu, koje je odisalo maladalaštvom, iskriko pozitivnom energijom, željom za promjenama i u kojem se izmijenilo nekoliko generacija studenata zadržavajući kontinuitet izlaženja lista. Ti isti studenti, alumni Građevinskog fakulteta, sada su u zrelih godinama života, a neki već pred mirovinom. Svima njima posvećen je ovaj članak, iako cjelovit doživljaj sadržaja 'MTN'-a, kao svojevrsnog svjedoka jednog vremena, nije tako lako ocrtati na nekoliko stranica opet jednog 'studentskog' glasila alumna. Možda je simptomatično, ali ovo glasilo alumna postalo je određena poveznica s nekadašnjim studentskim glasilom, jer u oba lista kao suradnici pojavljuje se nekoliko istih ljudi.

Ivica Džeba

ALUMNUS O ALUMNUSU

Odlaskom u mirovinu i s više slobodnog vremena nego ranije, prelistao sam svoj indeks kao i Spomenicu Građevinskog fakulteta od prije dvadesetak godina. Kao član Njemačke zajednice u Hrvatskoj uočio sam jednu interesantnu činjenicu. Među profesorima Građevinskog fakulteta bilo je dosta Nijemaca, Rusa a i drugih. Austrijanci i Nijemci su uglavnom došli s područja zemalja pod vladavinom Austrije ('K.u.k'), a Rusi su stigli najviše poslije 1. svjetskog rata. Tako je i prvi diplomirani građevinski inženjer na ovom fakultetu Antun Eichinger iz Sotina, koji je stekao diplomu 18. 12. 1923. na ondašnjem Građevinsko-inženjerskom odsjeku Tehničke visoke škole.

Na znanstvenom skupu "Nijemci i Austrijanci u hrvatskom kulturnom krugu" održanom u Osijeku u studenom 2013. teme su se odnosile na osobe koje su svojim radom doprinijele obrazovanju i podizanju kulture mladih na raznim poljima. Odlučio sam se napisati i prezentirati rad na ovom skupu pod naslovom "Sjećanje na prof. dr. sc. Otta Wernera" u znak poštovanja prema mom nekadašnjem dragom profesoru iz predmeta Teorija konstrukcija. Ovdje neću govoriti o njegovom znanstvenom opusu, koji je iznimno značajan, a o tome se može naći puno podataka u literaturi. Želim navesti nekoliko manje poznatih detalja, koji govore više o njemu kao prijatelju i skromnom u ophođenju s drugim ljudima. Prof. Werner je rođen u Rumi 1908. Bio je jako dobar đak i profesor u gimnaziji mu je sugerirao da studira matematiku. Odgovorio je da on mora financijski pomoći obitelji, a to kao profesor matematike neće moći. Započeo je studij u Beču, a diplomirao je na našem fakultetu u Zagrebu 1931.

Ostalo mi je u sjećanju kako je kao profesor rješavao 'elegantno' probleme sa studentima. Kako su neki studenti kasnili na predavanje, prof. Werner bi pogledao na svoj sat i upitao "kasnitelja" koliko je točno sati jer je možda započeo s predavanjima ranije ako "njegova vura morti ne ide dobro". Naravno, poslije toga nije bilo više kašnjenja.

Interesantna je i crtica iz vremena 2. svjetskog rata kad se nije slagao s progonima ljudi. Zbog toga je dobio otkaz s radnog mjesta u zagrebačkoj cementari. Međutim, kako je cement u to doba bio tražena roba, bio je vraćen na posao.

Nakon mog izlaganja na skupu prišao mi je jedan gospodin, inače također nekadašnji student prof. Wernera, i rekao mi je da sam dao zaista realnu sliku našeg zajedničkog profesora.

Radoslav Karleuša

SVEUČILIŠTE U
ZAGREBU

ULAZ U ZGRADU REKTORATA SIMBOL SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Kad se spomene Sveučilište u Zagrebu, Rektorat ili Pravni fakultet, prva vizualna asocijacija je monumentalna zgrada na sjevernoj strani današnjeg Trga maršala Tita, postavljena nasuprot također vrlo poznate zgrade i simbola Zagreba Hrvatskog narodnog kazališta. Približavajući se zgradi Sveučilišta kao pješak namjernik, veći dio godine bujne krošnje kestenovih stabala kao i vegetacije u pretprostoru skrivaju pogledu veći dio južnog pročelja zgrade. Kad se dođe bliže zgradi, pogled ostaje prikovan za raskošno dvokrako stubište sa skulpturom Ivana Meštrovića "Povijest Hrvata".

Kroz povijest zgrada je bilježila manje ili veće mjene u kojima su sudjelovala mnoga imena. Za današnji izgled južnog pročelja zgrade s prilaznim stubištem zaslužan je veliki arhitekt Juraj Denzler, a one su nastale u razdoblju od 1961., kad se iz zgrade seli Filozofski fakultet, pa sve do 1977. Cjeloviti elaborat obnove pročelja izrađen je krajem 1966., a sama obnova trajala je od 1968. do 1977. Uz brojne i značajne zahvate na uređenju unutrašnjosti zgrade, na fasadnom platnu najveće promjene bile su vezane uz prozore, kojima je donji dio parapeta ostakljen.

Vanjsko ulazno stubište - oko 1900. godine

Fotomontaža sa Strossmayerovim spomenikom

U rekonstrukciji stubišta Denzler je otišao nešto dalje od izvornika. Zbog dotrajalosti samih stuba, ali i profilacije postojeće kamene ograde, dao je praktično izraditi novo stubište sa nešto širim podestom. Istovremeno je ujednačavajući ritam uspinjanja olakšao samo uspinjanje. Izvorno, između stubišnih krakova postojao je ulaz u suteren. Denzler ga je dao zazidati, a na prostoru ispred njega predvidio je na pravokutnom postolju spomenik Josipu Jurju Strossmayeru za koji je od samog početka postojala bojazan da će biti predimenzioniran u odnosu na cijeli ulazni dio.

Ovaj spomenik nikad nije postavljen, ali je u siječnju 1970. izvedbeni nacrt vanjskog ulaznog prostora dopunjen ucrtanom skulpturom Ivana Meštrovića "Povijest Hrvata". Kako piše Nataša Jakšić, skulptura s postoljem postavljena je točno u središnjoj osi glavnog pročelja i ulaznog stubišta. Brončana skulptura u kontrastu je s ambijentom svojim

Karakterističan motiv ispune kamene ograde

materijalom, bojom, teksturom tj. punoćom. No usprkos tom kontrastu ona uspostavlja izraziti sklad i postala je simbolom zgrade. Meštrovićeva skulptura je puno manjih dimenzija od planiranog kipa J. J. Strossmayeru te je i to bio element boljeg uklapanja u cijelu kompoziciju. Denzler je, da bi otvorio vidik na zgradu i ulazni dio, dao srušiti visoku zidanu ogradu i zamijenio ju današnjom kombinacijom kamena, kovanog željeza i živice, koja datira iz 1973.

Najsnažniji doprinos Jurja Denzlera današnjem izgledu zgrade Rektorata je svakako njegov zahvat na stepeništu, postavljanju skulpture u njegov centralni dio između krakova, ali tu je slika zaokružena još na ulazu kamenom popločanim malim trgov obrubljenim travnjacima kao i prozirna ograda. Iako bi danas ovakav zadatak na obnovi arhitekti odradili na način da se ili faksimilski rekonstruiraju zatečeno stanje ili suvremeno interpretiraju zatečeno stanje, Denzler se odlučio za treći put ostavljajući svoj neizbrisivi pečat na ovom poznatom zdanju.

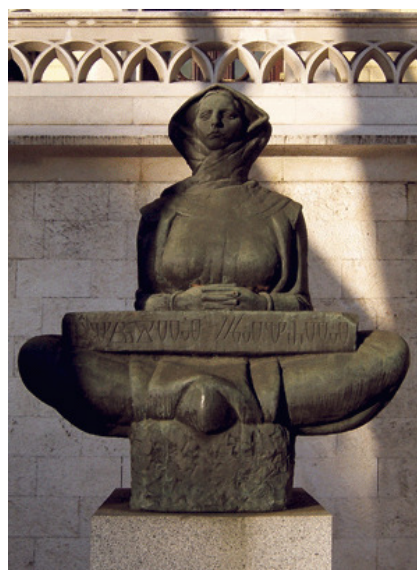
Vanjsko ulazno stubište - današnji izgled (Foto: Danilo Balaban)

kao majku Hrvata, koja predstavlja hrvatsku povijest, a to je zapravo lik njegove majke Marte.

Priča oko ove skulpture je vrlo složena. Prema pisanju dr. Duška Kečkemeta, sve počinje još u mladalaštvu Ivana Meštrovića, čiji talent je otkrio fra Lujo Marun, osnivač Muzeja hrvatskih spomenika u Kninu. Ovaj muzej nikad nije otvoren na prvotno zamišljenoj lokaciji Kninske tvrđave, već je ova zamisao kasnije realizirana u Splitu - najprije privremeno u Meštrovićevoj palači i Kašteletu na Mejama, a potom u novosagrađenoj zgradi. Značajna poveznica između skulpture "Povijest Hrvata" i ovog muzeja jest ta da je Ivan Meštrović 1931. godine zajedno sa slikarom Jozom Kljakovićem i arhitektom Dragom Iblerom izradio projekt muzeja, a godinu dana kasnije izradio je i skulpturu "Povijest Hrvata" upravo za taj muzej.

Skulpturu "Povijest Hrvata" izradio je 1932. godine veliki hrvatski kipar Ivan Meštrović. Među velikanima hrvatske umjetnosti teško je naći nekoga koji je istovremeno bio toliko hvaljen, ali i napadan i negiran, ili kako je to napisao Ive Šimat Banov, da se ne može otići dojmom da je Meštrović (p)ostao prevelika žrtva konteksta, koji težište djela premješta u političke, društvene, civilizacijske i povijesne datosti. Neke kontroverze iz života velikog kipara prelele su se i na ovu njegovu poznatu skulpturu. Kip prikazuje stariću s rupcem na glavi kakav nose udovice u Dalmatinskoj Zagori. Ruke su sklopljene na molitvu, a masivna ploča na krilu nosi staroslavenski natpis pisan glagoljicom:

(PO)V(IJE)ST'(HR)'VAT' ili u suvremenom jeziku *Povijest Hrvata*. Uspješna je to spomenička stilizacija povezana s folklornim elementima. Prema riječima Mate Meštrovića, sina velikog kipara, njegov otac nije napravio "Povijest Hrvata" kao ratnika ili heroja, nego

Original i brončani odljev skulpture "Povijest Hrvata" kipara Ivana Meštrovića
Dimenzije : 163 x 145 x 103 cm

Neki pišu da je bila isklesana iz bračkog mramora, no sam Meštrović je 22. svibnja 1960. napisao u pismu uredništvu 'Hrvatske revije' u Buenos Airesu da ju je isklesao u grčkom mramoru. Pri tome je također naveo da mu je prof. Ivšić pomogao da ureže glagoljski natpis na fragmentu, koga figura drži u krilu. Zgrada muzeja nije bila napravljena, a kralj Aleksandar je, vidjevši sliku figure, tražio od Meštrovića da mu je proda. Kipar je odgovorio da nije na prodaju i objasnio mu je za koju je nakanu bila izrađena. Kralj Aleksandar je izjavio da ju želi imati barem privremeno te da će ju posuditi i postaviti u poseban paviljončić u perivoju dvora na Dedinju. Poslije Drugog svjetskog rata 1948. skulptura je pohranjena u Narodnom muzeju u Beogradu. Meštrović je u više navrata u svojim pismima ravnatelju Arheološkog muzeja u Splitu pisao da skulpturu treba prenijeti iz Beograda u Muzej starina u Splitu, gdje joj je i mjesto. Između ostalog je napisao: "Biti će mi mило ako se konačno ostvari Muzej Starina hrvatskih, i ako moja figura "Povijest Hrvata" bude u njemu našla mjesta, zašto je, kako znadete, bila i napravljena."

Mnogi neće znati da original skulpture ne stoji pred zgradom Rektorata Sveučilišta u Zagrebu već da se i danas nalazi u Beogradu. 1970. je proslavljena 300. obljetnica Sveučilišta u Zagrebu i tom je prilikom napravljen odljev u bronci "Povijest Hrvata" u "Likumu" i postavljen ispred zgrade Rektorata na mjesto na kojem se i danas nalazi. To je jedan od ukupno tri brončana odljeva, koji su do danas napravljeni.

Jedan brončani odljev "Povijesti Hrvata", odliven u zagrebačkoj ljevaonici, darovala je Matica iseljenika Hrvatskoj bratskoj zajednici u Pittsburgu (SAD) i postavljen je pred njihov dom 1984. godine, dok se drugi odljev iz 1964. čuva u Atelijeru Meštrović u Zagrebu.

Novootvoreni Muzej hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu 1976. nije postao dom skulpturi za koji je bila rađena, već je postavljen iz Gliptoteke dobiveni patinirani gipsani odljev iste.

Kipar Ivan Meštrović

Ivica Džeba

Sneška Knežević: Zgrada Sveučilišta u Zagrebu - Postojanost i mjene, Zagreb, 2010.

Duško Kečkemet: Meštrović, Marun, Gunjača i Povijest Hrvata, Starohrvatska prosvjeta III/30 (2003.)

<http://www.mdc.hr/mestrovic/atelijer/stalni-postav/038.htm>

POSILIJEDIPLOMSKO OBRAZOVANJE

Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu svake godine upisuje nove generacije studenata na poslijediplomskom doktorskom studiju (s punim ili djelomičnim radnim vremenom) na hrvatskom jeziku, združenom doktorskom studiju *Geo-Engineering and Water Management* na engleskom jeziku kao i na poslijediplomskom specijalističkom studiju.

Sve informacije o ovim studijima mogu se pronaći na web stranici

<http://www.grad.unizg.hr/programi/poslijediplomski>

TEČAJEVI STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA

Upišite se na jedan od tečajeva stalnog stručnog usavršavanja u graditeljstvu u organizaciji Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Detaljne informacije o sadržaju i vremenu održavanja tečajeva nalaze se na web stranici

http://www.grad.unizg.hr/obrazovanje/strucno_usavsavanje

a na istoj stranici se možete prijaviti za primanje svih obavijesti vezanih uz održavanje tečajeva.

Izdavač: Hrvatska udruga diplomiranih inženjera Građevinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu AMCA-FA, 10000 Zagreb, Ulica fra Andrije Kačića Miošića 26. **Predsjednik Udruge AMCA-FA:** prof. dr. sc. Ivica Džeba **Uređivački odbor:** prof. dr. sc. Ivica Džeba, Nedjeljka Čengija, dipl. inž. građ., Jasna Štambuk Matić, dipl. inž. građ., Damir Milobara, dipl. inž. građ., Narcisa Friebe, dipl. inž. građ. **Glavni urednik i tehnička obrada:** prof. dr. sc. Ivica Džeba. **Adresa Uredništva:** AMCA-FA, Građevinski fakultet, 10000 Zagreb, Ulica fra Andrije Kačića Miošića 26. **Tel./Fax:** 01/4639-427 **E-mail:** ivci@grad.unizg.hr. **Adresa na internetu:** www.grad.unizg.hr/amca. Glasnik je besplatan. Tiraža: 1000 primjeraka. Tisak: «Tiskara Zelina» d.d., Katarine Krizmanić 1, Sv. Ivan Zelina.